

KASBIY STANDART

Raqs san'ati faoliyati

(kasbiy standartning nomi)

Reyestr raqami:

QR kod

I. Umumiy ma'lumotlar

1. Kasbiy standartning qo'llanilish sohasi: Raqs san'ati faoliyati san'at va madaniyat sohasi hisoblanadi. U madaniy-ma'rifiy muassasalar, ta'lim muassasalari, ijtimoiy va sport tashkilotlari hamda xususiy studiyalarda faoliyat yurituvchi mutaxassislariga tatbiq qilinadi. Ushbu kasbiy standart aynan shu yo'nalishdagi malakali mutaxassislar tayyorlash, ularning faoliyatini muvofiqlashtirish va samaradorligini baholashda me'yoriy-metodik asos sifatida xizmat qiladi. Shu bilan birga, mazkur standart madaniyat va san'at muassasalarida kadrlar siyosati, ijodiy jamoalarning tashkil etilishi va boshqarilishi, xalq merosini saqlash va ommalashtirish, shuningdek, yoshlar ongiga milliy qadriyatlarni singdirish jarayonlarida muhim o'rin tutadi.

Bu standart ta'lim muassasalari uchun o'quv dasturlari yaratishda, kasbiy malaka oshirish tizimini yo'lga qo'yishda, hamda folklor, etnografiya va xalq amaliy san'ati yo'nalishlaridagi faoliyatni tubdan rivojlantirishda yo'l-yo'riq vazifasini bajaradi.

2. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo'llaniladi:

ansambl – milliy kuy-qo'shiqlar, raqslar va marosimiy san'at turlarini uyg'unlashtirib ijro etuvchi, xalqning madaniy merosini sahnada zamonaviy san'at talablariga uyg'un holda namoyon etuvchi ijodiy jamoa;

bilim– kasbiy faoliyat doirasidagi vazifalarni bajarish uchun zarur bo'ladigan, o'rganilgan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

bolalar teatr studiyasi – yosh avlodda sahna san'atiga muhabbat uyg'otish, ularning badiiy-estetik didini rivojlantirish, aktyorlik mahorati, sahna nutqi, ijodiy fikrlash va obrazli ifoda ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan tizimli mashg'ulotlar jarayoni;

dekorativ-amaliy va tasviriy san'at studiyasi – milliy amaliy bezak san'atini, qo'l mehnati va tasviriy san'at an'analarini o'rgatish, yoshlarni milliy madaniy merosga hurmat ruhida tarbiyalash, ularda ijodkorlik va estetik tafakkurni rivojlantiruvchi ijodiy muhit;

folklor – xalqning ko'p asrlik ijtimoiy-tarixiy tajribasini, urf-odat va an'analarini, hayot tarzini aks ettiruvchi og'zaki va amaliy ijod namunalari majmuasi bo'lib, u

milliy ma'naviyatning ma'naviy qudrati va estetik jihatdan tarbiyaviy ahamiyatini ifoda etadi;

folklor-etnografik ansambl – xalq an'anaviy marosimlarini, urf-odat va turmush tarzini sahnaviy vositalar yordamida qayta tiklash, madaniy merosni hayotga yaqin holda namoyon qilish orqali milliy o'zlikni mustahkamlovchi ijodiy yo'nalish;

ijrochi – ashula aytuvchi yoki biror muzika asbobida chaladigan musiqachi;

improvizator — oldindan tayyorgarliksiz muzika asarini yaratuvchi, badiha tarzida ijro etish;

informal ta'lim – aniq maqsadga yo'naltirilgan, ammo institutsionallashtirilmagan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtirmagan), rasmiy yoki norasmiy ta'limdan ko'ra kamroq tashkillashtirilgan va tarkiblashtirilgan hamda oiladagi, ish joyidagi, yashash joyidagi va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatini o'z ichiga olgan ta'lim shakli;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan funksiyalar va vazifalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasb xaritasi – kasb nomi, mehnat funksiyalari tavsifi, kasbga qo'yiladigan asosiy xususiyatlar va talablarni o'z ichiga olgan muayyan kasb to'g'risidagi tizimlashtirilgan ma'lumotlarni o'z ichiga olgan kasbiy standartning tarkibiy elementi;

kasbiy standartlar reyestri – bu kasbiy standartlarning nomi, qamrab olingan kasblar, uni qabul qilishga oid qaror (buyruq) rekvizitlari hamda amal qilish muddatini o'z ichiga olgan tizimlashtirilgan ro'yxat;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

mehnat funksiyasi — kasbiy faoliyat doirasida xodim tomonidan belgilangan natijaga erishish uchun amalga oshiriladigan mehnat vazifalari majmui;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mehnat harakatlari – xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'sirida muayyan mehnat natijasiga erishiladigan jarayon;

norasmiy ta'lim – ta'lim xizmatlari taqdim etilishini ta'minlovchi shaxs yoki tashkilot tomonidan institutsionallashtirilgan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtiruvchi), aniq maqsadga yo'naltirilgan va rejalashtirilgan, shaxsni butun hayoti davomida o'qitishdagi rasmiy ta'limga qo'shimcha va (yoki) uning muqobil shakli.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqishga asos bo'lgan normativ-huquqiy hujjatlar:

O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentyabrdagi "Ta'lim to'g'risida"gi O'RQ-637-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasining 2021-yil 20-yanvardagi "Madaniy faoliyat va madaniyat tashkilotlari to'g'risida"gi O'RQ-668-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (53, 61 va 78-79-moddalar);

O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi (113, 118, 185 va 209-417-moddalar);

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 4-fevraldagi "Milliy raqs san'atini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4584-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentyabrdagi "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 275-son-Qarori (IFUT-2.1).

4. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi qisqartirishlar qo'llaniladi:

IFUT – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichi;

MMR – Milliy malaka ramkasi;

MMK – Mashg'ulotlarning milliy klassifikatori;

m/d – malaka darajasi;

TMR – Tarmoq malaka ramkasi.

II. Kasbiy standartning pasporti

1.	Kasbiy standartning nomi:	Raqs san'ati faoliyati	
2.	Faoliyatning asosiy maqsadi:	Raqs san'ati sohasidagi mutaxassislarning asosiy maqsadi – raqsni ijodiy va texnik jihatdan yuqori saviyada hamda samarali tarzda namoyish etish, raqs bilim va ko'nikmalarini tarbiyalash va ommalashtirish, shuningdek, madaniy merosni saqlash va rivojlantirishdir	
3.	IFUT bo'yicha seksiya, bo'lim, guruh, sinf va kichik sinf:	S seksiyasi-San'at, sport va dam olish 90-Badiiy ijod va ijro san'ati sohasidagi faoliyat 90.1-Badiiy ijod sohasidagi faoliyat 90.13- Boshqa san'at ijodkorligi sohasidagi faoliyat 90.13.0- Boshqa san'at ijodkorligi sohasidagi faoliyat	
4.	Kasbiy standartning qisqacha mazmuni:	raqs san'ati sohasida faoliyat yurituvchi mutaxassislarning kasbiy kompetensiyalari, malakalari va ish vazifalarini belgilaydi. U xoreograflar, raqs ansambli va estrada raqs artistlari, musiqa va san'at maktablari hamda maktabgacha ta'lim tashkilotlari xoreograflarini qamrab oladi.	
5.	Qamrab olingan kasblar ro'yxati va malaka darajasi:	Kasblar kodi va nomi:	Malaka darajasi:
		26531004-Xoreograf	3-5
		34350103-Xalq raqs ansambli artisti	3-5
		34350104-Xalq raqslarini sahnalashtiruvchisi	3-5
		34350036-Havaskorlik raqs (teatr) jamoasi rahbari	5
		34350029-Estrada raqs artisti	5

III. Kasbiy faoliyat turining funksional xaritasi

Kasblar		Mehnat funksiyalari		Mehnat vazifalari	
T/r	Kodi va nomi:	Kodi	Nomi	Kodi	Nomi
1.	26531004-Xoreograf	A1.3	Oddiy raqs harakatlarini bajarish va ko'rsatish	A1.01.3	Oddiy sahna yoki guruh raqslarini mashq qilish
				A1.02.3	Raqs texnikasini va ritmni mustahkamlash
				A1.03.3	Kichik guruhlar bilan mashqlarni tashkil etish
		A2.3	Mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish	A2.01.3	Mashg'ulotlar uchun maydon va jihozlarni tayyorlash
				A2.02.3	Oddiy raqs kombinatsiyalarini tayyorlash va qayta ishlash
		A3.3	Ijodiy yordam va sahna jarayonlarida ishtirok etish	A3.01.3	Bosh xoreograf yoki murabbiy ko'rsatmalariga muvofiq sahnada ishlash
				A3.02.3	Kostyumlar, rekvizitlar va sahna elementlarini oddiy darajada ishlatish
		A4.4	Raqs dasturlarini tayyorlash va sahnalashtirish	A4.01.4	Turli janrdagi raqslarni mustaqil tanlash va sahnaga moslashtirish
				A4.02.4	Guruh raqschilari uchun mashq va repertuar dasturlarini ishlab chiqish
				A4.03.4	Oddiy sahna effektlari va kostyumlarni tanlashda ishtirok etish
		A5.4	Guruh raqschilarini tayyorlash va boshqarish	A5.01.4	Mashg'ulotlarni mustaqil rejalashtirish va o'tkazish
				A5.02.4	Raqs texnikasi va ifoda mahoratini rivojlantirish uchun mashqlar berish
		A6.4	Ijodiy jarayonlarda ishtirok etish va mas'uliyatni oshirish	A5.03.4	Raqschilar faoliyatini kuzatish va kichik guruhlarni boshqarish
				A6.01.4	Konsert yoki chiqish dasturlarida sahna ishlarini muvofiqlashtirish
				A6.02.4	Loyihani sifatli va vaqtida bajarilishini ta'minlash
		A7.5	Murakkab raqs dasturlarini yaratish va sahnalashtirish	A6.03.4	Kichik ijodiy guruhlar bilan hamkorlik qilish
				A7.01.5	Turli janr va uslublardagi raqslarni professional darajada tayyorlash
		A7.5	Murakkab raqs dasturlarini yaratish va sahnalashtirish	A7.02.5	Katta guruhlar yoki ansambllar uchun repertuar dasturlarini ishlab chiqish

		A8.5	Ijodiy guruhlarni boshqarish va murabbiylik qilish	A7.03.5	Sahna effektlari, kostyumlar va rekvizitlarni ijodiy ravishda uyg'unlashtirish
				A8.01.5	Raqschilarni individual va guruh bo'yicha professional tayyorlash
				A8.02.5	Yirik ijodiy guruhlar ishini rejalashtirish, boshqarish va baholash
		A9.5	Ijodiy loyihalarni boshqarish va nazorat qilish	A8.03.5	Mentorlik va malaka oshirish jarayonlarini tashkil etish
				A9.01.5	Konsert, festival va boshqa tadbirlar uchun professional sahna loyihalarini amalga oshirish
				A9.02.5	Loyihaning sifat va muddatga muvofiqligini ta'minlash
				A9.03.5	Yangi ijodiy g'oyalarni ishlab chiqish va joriy etish
		B1.3	Ansambl ichida oddiy raqs kompozitsiyalarini bajarish	B1.01.3	Ansambl ichidagi oddiy raqs qismlarini murabbiy ko'rsatmalariga binoan bajarish
				B1.02.3	Ritm va musiqiy tempga mos keladigan harakatlarni aniq ijro etish
				B1.03.3	Sahna makonida o'z pozitsiyasini saqlash va belgilangan chiziqlar bo'yicha harakat qilish
2	34350103-Xalq raqs ansambli artisti	B2.3	Murabbiy yoki badiiy rahbar ko'rsatmalariga binoan yangi raqs qadamlarini o'rganish	B2.01.3	Yangi raqs qadamlarini ko'rsatmalarga binoan eslab olish va takrorlash
				B2.02.3	Murabbiy tomonidan berilgan sahna kombinatsiyalarini xotirada saqlash va sahnada qayta ijro etish
				B2.03.3	Oddiy sahna variantlarini mustaqil ravishda mashq qilish va yaxshilash
		B3.3	Jismoniy mashqlar va asosiy texnika mashqlarini muntazam bajarish	B3.01.3	Jismoniy mashqlar, bo'g'imlar va moslashuv mashqlarini bajarish
				B3.02.3	Oddiy texnik mashqlar yordamida raqs texnikasini rivojlantirish
				B3.03.3	Ovoz va nafas mashqlarini bajarib sahnadagi chidamlilikni oshirish

		B4.4	Ansambldagi bir nechta raqs qismlarini mustaqil va aniq bajarish	B4.01.4	Bir nechta raqs qismlarini ketma-ket va xatoliksiz bajarish
				B4.02.4	Sahna harakatlarini sahna makoniga moslashtirish va sahna ritmini saqlash
				B4.03.4	Harakatlarni badiiy ifoda bilan boyitish va sahnada o'zini aniq ko'rsatish
		B5.4	Raqs guruhidagi boshqa artistlar bilan ritm va koordinatsiya bo'yicha uyg'unlashish	B5.01.4	Guruhdagi boshqa raqqoslar bilan ritm va harakatlarni uyg'unlashtirish
				B5.02.4	Birgalikdagi sahna kombinatsiyalarida boshqa artistlarga moslashish
				B5.03.4	Ansambl ichida koordinatsiya va sahna tartibini saqlash
		B6.4	Sahna ijrosi va harakatlar bo'yicha kichik takliflar berish, badiiy yechimlarni amalga oshirish	B6.01.4	Sahna harakatlarining badiiy ifodasini yaxshilash bo'yicha takliflar kiritish
				B6.02.4	Raqs kompozitsiyalaridagi kichik o'zgarishlar va variantlarni sinab ko'rish
				B6.03.4	Sahna ijrosiga yangi elementlar qo'shish va murabbiy bilan muvofiqlashtirish
		B7.5	Kichik guruh yoki bo'limni sahnada boshqarish, sahna tartibini nazorat qilish	B7.01.5	Kichik guruh yoki bo'limni sahnada boshqarish va harakatlarni tartibga solish
				B7.02.5	Sahna ijrosi davomida xatoliklarni aniqlash va tuzatish
				B7.03.5	Ansambl a'zolarining sahna tayyorgarligini nazorat qilish va rag'batlantirish
		B8.5	Yangi raqs qismlarini o'rganish, sahna kompozitsiyalarini sozlash va murabbiy bilan ishlash	B8.01.5	Yangi raqs qismlarini o'rganish va sahnaga moslashtirish.
				B8.02.5	Murabbiy bilan birga sahna kompozitsiyasining badiiy va texnik tafsilotlarini aniqlash
				B8.03.5	Raqs sahnasi uchun kiyim, rekvizit va sahna makonini optimallashtirishda maslahat berish.
		B9.5	Boshlang'ich va o'rta darajadagi raqqoslarni sahna texnikasi va ijrosiga o'rgatish	B9.01.5	Boshlang'ich va o'rta darajadagi raqqoslarga sahna texnikasini o'rgatish
				B9.02.5	Raqs kombinatsiyalarini mashq qilish jarayonida to'g'ri bajarilishini nazorat qilish

				B9.03.5	Yangi artistlarni sahnada mustaqil ishlashga tayyorlash va ularni rivojlantirish
3	34350104-Xalq raqslarini sahnalashtiruvchi	D1.3	Xalq raqslari elementlarini o'rganish va ijro texnikasiga tayyorlanish	D1.01.3	Raqs elementlari, qadamlari va qo'l harakatlarining asosiy uslublarini o'rganish
				D1.02.3	Jismoniy tayyorgarlik mashqlari va mushaklarni qizitish amallarini bajarish.
				D1.03.3	Ansambl bilan bir vaqtda harakatlanish va ritmni to'g'ri ushlab borish
		D2.3	Sahnadagi ijro jarayonida rejissyor-xoreograf ko'rsatmalarini bajarish	D2.01.3	Rejissyor tomonidan berilgan harakat, joylashuv va kompozitsiya talablariga rioya qilish
				D2.02.3	Guruh bilan uyg'un harakatlanish va sahnadagi yo'nalishlarni aniq bajarish
				D2.03.3	Libos va rekvizitlardan xavfsiz va to'g'ri foydalanish
		D3.3	Xalq raqslari ijrosini amaliy mashg'ulotlarda mustahkamlash	D3.01.3	Raqs kompozitsiyasi elementlarini takrorlash va bosqichma-bosqich yod olish
				D3.02.3	Ovoz yoki jonli musiqa bilan uyg'unlikni ta'minlash
				D3.03.3	Harakatlarda obraz, his-tuyg'u va sahnaviy ifodani shakllantirish
		D4.4	Xalq raqslarini sahnaviy kompozitsiya sifatida tayyorlashda ishtirok etish	D4.01.4	Raqs qoliplari va uslubiy elementlardan foydalanib kompozitsiya yaratishda yordam berish
				D4.02.4	Raqschilar harakatini muvofiqlashtirish va sahnadagi joylashuvni rejalashtirish
				D4.03.4	Rejissyor-xoreograf bilan birga raqs partiyalarini sozlash
		D5.4	Raqs elementlarini boshqa ijrochilarga o'rgatish va mashg'ulotlarni tashkil etish	D5.01.4	Qadamlar, qo'l-oyoq harakatlari, ritm va plastika bo'yicha dars berish
				D5.02.4	Raqsn qismlarga ajratib, texnika va mazmunini tushuntirish
				D5.03.4	Ijrochilarning xatolarini aniqlash va tuzatish bo'yicha ko'rsatmalar berish
		D6.4	Sahna ko'rinishi, libos va rekvizitlar bilan ishlashni tashkil etish	D6.01.4	Raqs mavzusiga mos libos va aksessuarlarni tanlash jarayonida ishtirok etish
				D6.02.4	Rekvizitlardan estetik va xavfsiz foydalanishni yo'lga qo'yish

		D7.5	Xalq raqslarini sahnalashtirish konsepsiyasini ishlab chiqish	D6.03.4	Sahna harakat yo'nalishlari, kirish–chiqishlar va dinamikani rejalashtirish
				D7.01.5	Raqs g'oyasi, syujeti, obrazlari va badiiy yechimlarini belgilash
				D7.02.5	Musika, harakat, libos va sahna dizaynining umumiy konsepsiyasini yaratish
		D8.5	Raqs kompozitsiyasini to'liq rejissyor-xoreografik ishlanma sifatida yaratish	D7.03.5	Milliy raqs maktabi uslublarini tanlash va kreativ yechimlar ishlab chiqish
				D8.01.5	Xoreografik partiyalar, guruh harakatlari va ritmik tuzilmani rejalashtirish
				D8.02.5	Raqschilarga texnika, ekspressiya va sahnaviy obraz bo'yicha talablar qo'yish
		D9.5	Sahna qo'yilmasining badiiy va texnik uyg'unligini ta'minlash	D8.03.5	Repetitsiya jarayonini boshqarish va badiiy sifati uchun mas'ul bo'lish
				D9.01.5	Libos, yoritish, musiqa va dekoratsiyaning bir-biriga mosligini nazorat qilish
				D9.02.5	Sahnadagi harakatlar xavfsizligi va professional talablarni bajarish
		E1.5	Raqs (yoki teatr) jamoasi ijodiy faoliyatini rejalashtirish va boshqarish	D9.03.5	Tomoshabin uchun ta'sirchan badiiy ko'rinish yaratishni tashkil etish
				E1.01.5	Jamoaning yillik ijodiy rejasi, repertuar siyosati va ijro dasturlarini shakllantirish
				E1.02.5	Asarlarni tanlash, sahna ko'rinishlarini badiiy-g'oyaviy konsept asosida loyihalash
4	34350036- Havaskorlik raqs (teatr) jamoasi rahbari	E2.5	Raqs qo'shiqlari va sahna ko'rinishlarini o'rgatish hamda ijrochilar mahoratini rivojlantirish	E1.03.5	Mashg'ulotlar jarayonini tashkil etish va ijodiy intizomni ta'minlash
				E2.01.5	Raqs texnikasi, sahna madaniyati, plastika va ritm bo'yicha mashg'ulotlar o'tkazish
				E2.02.5	Yangi raqs kompozitsiyalarini bosqichma-bosqich o'rgatish
				E2.03.5	Jamoa a'zolarining ijrochilik salohiyatini baholash va individual rivojlanish bo'yicha tavsiyalar berish

5	34350029- Estrada raqs artisti	E3.5	Madaniy tadbirlar, konsertlar va chiqishlarni tashkil etish hamda jamoani namoyish etish	E3.01.5	Konsert, ko'rik-tanlov, festivallar uchun sahna chiqishlarini tayyorlash va rejalashtirish
				E3.02.5	Jamoaning tashqi hamkorlar, madaniyat muassasalari va tashkilotlar bilan aloqalarini yo'lga qo'yish
				E3.03.5	Sahna liboslari, rekvizitlar, texnik jihozlar bilan ta'minlanganligini nazorat qilish va chiqish jarayonini boshqarish
		F1.5	Estrada raqs ijrochiligini badiiy-talab darajasida bajarish	F1.01.5	Raqs texnikasi, plastika, dinamika va sahna harakatlarini yuqori darajada ijro etish
				F1.02.5	Musiqi ritmi, tempi va kayfiyatiga mos holda raqs kompozitsiyasini badiiy ifodalash
				F1.03.5	Solo, duet yoki guruh shaklidagi chiqishlarda sahna madaniyati va ekspressiyani namoyon etish
		F2.5	Raqs kompozitsiyalarini sahnaga tayyorlash va repetitsiya jarayonlarida ishtirok etish	F2.01.5	Xoreograf ko'rsatmalariga muvofiq raqs elementlarini o'rganish va takomillashtirish
				F2.02.5	Repetitsiya jarayonida harakatlar uyg'unligini, aniq ritmni va dramaturgik izchillikni saqlash
				F2.03.5	Sahnaga chiqish oldidan texnik tayyorgarlik, jamoa bilan muvofiqlik va sinxronlikni ta'minlash
		F3.5	Sahnadagi obrazni yaratish va ijodiy ko'nikmalarni rivojlantirish	F3.01.5	Har bir chiqish uchun mos obraz, xarakter va mimik ifodalar tizimini ishlab chiqish
				F3.02.5	Kostyum, grim va rekvizitlar bilan ishlash orqali obrazning badiiy yaxlitligini ta'minlash
				F3.03.5	O'z ijodiy qobiliyatini rivojlantirish, yangi uslublar, shakllar va raqs texnikalarini o'zlashtirish

IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

Kasbning nomi:	Xoreograf
Mashg'ulot nomining kodi:	26531
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3-5
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	3-4-5-daraja uchun ish staji talab etilmaydi
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Maxsus ruxsatlar: Ishga kirish uchun huquqiy asos mavjud bo'lishi kerak; Jins cheklovi yo'q; Ish boshlashdan avval nomzod dastlabki tibbiy ko'rikdan muvaffaqiyatli o'tishi va sog'lig'i kasb xususiyatiga mos kelishi; Nomzod jismoniy bardam, ruhiy barqaror, stress holatlariga chidamli va uzoq vaqt davomida ijodiy faoliyat bilan shug'ullanish; Mashg'ulotlar va sahnaviy tayyorgarlik jarayonida katta jamoa bilan samarali hamkorlik qilish, turli yoshdagi bolalar va ularning ota-onalari bilan muloqotda bo'lish. Ishga munosabat va xulq-atvor: - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; - Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; - Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevish, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; - Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; - Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; - Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; - Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish Ko'nikmalariga ega bo'lish;

	- Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; - Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	3-daraja boshlang'ich professional ta'lim, o'rta maxsus ta'lim umumiy o'rta ta'lim; 4-daraja o'rta professional ta'lim, umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim; 5-daraja o'rta maxsus professional ta'lim, boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim.	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	Mavjud emas	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	Xizmatchi mutaxassis Xoreograf	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	6	Raqs ansambli artisti
	5	Xalq raqslarini sahnalashtiruvchi
	6	Teatr rejissyori / sahna rejissyori
	6	Kostyumlar rassomi
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
A1.3- Oddiy raqs harakatlarini bajarish va ko'rsatish	A1.01.3- Oddiy sahna yoki guruh raqslarini mashq qilish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Oddiy raqs harakatlarini musiqaga mos ravishda ritmik va aniq bajarish
		2. Raqs kombinatsiyalarini guruh bilan bir maromda takrorlab mashq qilish
		3. Ustoz yoki katta xoreograf ko'rsatmalariga muvofiq harakatlarni to'g'rilab moslashtirish
		4. Sahna joylashuvi, masofa va yo'nalishlarga rioya qilgan holda mashq bajarish
		5. Oddiy raqs elementlarini boshlang'ich o'rganuvchilarga amaliy ko'rsatib berish
		Ko'nikma:
		Oddiy raqs harakatlarini aniq va to'g'ri bajarish
		Musiqaga mos ritmni sezish va harakatga qo'llash
		Guruh bilan bir xil maromda raqs kombinatsiyalarini bajarish
		O'qituvchi ko'rsatmalariga tez moslashish va harakatni to'g'rilash

		Oddiy raqs elementlarini boshlang'ich darajadagi raqqoslarga ko'rsatib berish
		Bilim:
		Raqsning asosiy texnik elementlari
		Ritm va musiqani eshitish asoslari
		Sahna madaniyati asoslari
		Guruhda ishlash qoidalar
		Tana holatini boshqarish va xavfsiz mashq qilish
	A1.02.3- Raqs texnikasini va ritmni mustahkamlash	Mehnat harakatlari:
		1. Raqs texnikasining asosiy elementlarini sekin va aniq takrorlab bajarish
		2. Musiqadagi temp va ritmga mos ravishda harakatlarni bosqichma-bosqich tezlashtirib mashq qilish
		3. Tana muvozanatini mustahkamlash uchun asosiy mashqlarni muntazam bajarish
		4. Murakkablashmagan kombinatsiyalarni ritmga mos ravishda ketma-ketlikda bajarish
		5. Mashq davomida tovush signallari yoki metronomga mos ravishda ritmni nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Oddiy texnik harakatlarni to'g'ri va aniq bajarish ko'nikmasi
		Ritmning o'zgarishlarga mos ravishda harakatni boshqarish
		Musiqani eshitib tempni ushlash va harakatga qo'llash
		Muvozanatni boshqarish va tana holatini barqaror ushlab turish
		Metronom yoki ritmik signallar bo'yicha mashq bajarish
		Bilim:
		Raqs texnikasining asosiy elementlari
		Ritm va temp tushunchalari
		Tananing markaz balansi va muvozanatni ushlash asoslari.
		Mashq jarayonida jarohatlardan saqlanish bo'yicha boshlang'ich qoidalar
		Metronom yoki ritmik signallardan foydalanish asoslari
	A1.03.3- Kichik guruhlar bilan mashqlarni tashkil etish	Mehnat harakatlari:
		1. Guruh a'zolarini mashg'ulot maydonida to'g'ri joylashtirish va moslashuvini ta'minlash
		2. Mashg'ulotlar dasturini bosqichma-bosqich rejalashtirish va guruhga tushuntirish
		3. Har bir ishtirokchining texnika va ritm bo'yicha bajarilishini kuzatish va to'g'rilash

		4. Mashg'ulot davomida guruhning bir maromda ishlashini nazorat qilish
		5. Kichik guruh a'zolarini rag'batlantirish va mashqlar davomida motivatsiyani saqlash
		Ko'nikma:
		Kichik guruh mashg'ulotlarini mustaqil tashkil etish
		Guruh a'zolarining texnika va ritmini kuzatib, tuzatish
		Mashg'ulot rejasini bosqichma-bosqich bajarishga rioya qilish
		Guruhni rag'batlantirish va motivatsiyani saqlash
		Sog'liq va xavfsizlik qoidalarini mashg'ulot davomida tatbiq etish
		Bilim:
		Guruh bilan ishlash asoslari
		Raqs texnikasi va ritmi
		Mashg'ulotlarni rejalashtirish prinsiplari
		Motivatsiya va rag'batlantirish asoslari
		Sog'liq va xavfsizlik qoidalarini
A2.3- Mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish	Mas'uliyat mustaqillik va	1. Mashg'ulotlar va sahna chiqishlarida belgilangan harakat va kombinatsiyalarni to'liq bajarish va intizomni saqlashga mas'uliyat
		2. Raqs texnikasi, ritm va guruh bilan uyg'un ishlashni nazorat qilish va o'z-o'zini boshqarish orqali mustaqil harakat qilish
		3. Kichik guruh mashg'ulotlarini tashkil etish, reja bo'yicha ishlash va guruh motivatsiyasini saqlash uchun mas'uliyatli va mustaqil bo'lish
	A2.01.3- Mashg'ulotlar uchun maydon va jihozlarni tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Mashg'ulot maydonini tozalash va xavfsiz ishlash uchun tayyorlash
		2. Mashg'ulot uchun zarur jihoz va rekvizitlarni joylashtirish va tekshirish
		3. Mashg'ulot davomida ishlatiladigan musiqa va metronom jihozlarni tayyorlash
		4. Maydon va jihozlarning guruh a'zolari uchun qulayligini ta'minlash
		5. Mashg'ulot boshlanishidan oldin barcha jihoz va materiallarning ish holatini tekshirish
		Ko'nikma:
		Maydonni xavfsiz va tez tayyorlash
		Jihoz va rekvizitlarni to'g'ri joylashtirish va ishlash holatini tekshirish
		Musiqa va metronomdan foydalanish
		Guruh a'zolari uchun qulay sharoit yaratish va joylashtirish
		Mashg'ulot boshlanishidan oldin barcha materiallarni nazorat qilish

		Bilim: Mashg'ulot maydonini tayyorlash va xavfsizlik qoidalari Jihozlar va rekvizitlar ishlash prinsiplari Musiq va texnik vositalardan foydalanish asoslari Guruh a'zolari uchun qulay sharoit yaratish qoidalari Mashg'ulot boshlanishi oldidan nazorat qilish va muammolarni aniqlash yo'llari
	A2.02.3- Oddiy raqs kombinatsiyalarini tayyorlash va qayta ishlash	Mehnat harakatlari: 1. Oddiy raqs kombinatsiyalarini sahnaga moslab bo'lib-bo'lib mashq qilish 2. Raqs elementlarini ketma-ketlikda takrorlab, texnikani mustahkamlash 3. Har bir kombinatsiyani temp va ritmga moslashtirib qayta ishlash 4. Murakkab bo'lmagan kombinatsiyalarni kichik bo'limlarga ajratib mashq qilish 5. Mashg'ulot davomida guruh a'zolarining xatolarini aniqlab, tuzatishga yordam berish Ko'nikma: Oddiy raqs kombinatsiyalarini sahnada to'g'ri bajarish Harakatlarning texnik aniqligi va barqarorligini ta'minlash Ritm va tempni musiqaga moslashtirish Guruh bilan bir maromda kombinatsiyalarni bajarish Xatolarni aniqlash va tuzatishda yordam berish Bilim: Oddiy raqs kombinatsiyalarining tuzilishi va sahna bo'yicha joylashuvi Raqs texnikasi va harakat ketma-ketligi asoslari Ritm, tempo va musiqiy urg'u nazariyasi Kichik guruh bilan ishlash tamoyillari Xatolarni aniqlash va tuzatish metodikasi
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Mashg'ulot maydoni va jihozlarni xavfsiz va tayyor holatda ta'minlash uchun mas'uliyat 2. Oddiy raqs kombinatsiyalarini sahnaga moslab tayyorlash va qayta ishlash jarayonida mustaqil harakat qilish 3. Guruh a'zolari uchun qulay sharoit yaratish va mashg'ulot rejasini bajarish uchun mas'uliyat
A3.3- Ijodiy yordam va sahna jarayonlarida ishtirok etish	A3.01.3- Bosh xoreograf yoki murabbiy ko'rsatmalariga muvofiq sahnada ishlash	Mehnat harakatlari: 1. Bosh xoreograf ko'rsatmalariga mos ravishda sahna harakatlarini bajarish 2. Oddiy sahna elementlari va raqs kombinatsiyalarini sahnada joyida tekshirish va takrorlash

		3. Ijodiy jarayonlarda kichik takliflar berish va sahnani yaxshilashga yordam berish
		4. Sahna chiqishlari va mashg'ulotlar davomida bosh xoreograf ko'rsatmalariga tezkor moslashish
		5. Guruh a'zolarining sahnada bir xil ritm va texnikani saqlashini kuzatish va tuzatishga yordam berish
		Ko'nikma:
		Bosh xoreograf ko'rsatmalariga aniq va tez moslashish
		Sahna elementlari va kombinatsiyalarni joyida tekshirish va mustahkamlash
		Ijodiy yordam berish va kichik takliflar berish
		Sahna jarayonida tezkor moslashish va muammolarni hal qilish
		Guruh a'zolarining ritm va texnik uyg'unligini kuzatish va to'g'rilash
		Bilim:
		Sahna va guruhdagi harakatlarni bosh xoreograf ko'rsatmalariga mos bajarish qoidalari
		Oddiy sahna elementlari va raqs kombinatsiyalarini tekshirish va qayta ishlash prinsiplari
		Ijodiy jarayon va kichik takliflar berish tamoyillari
		Tezkor moslashish va sahnada tezkor qaror qabul qilish asoslari
		Guruh a'zolarining texnik va ritmik uyg'unligini kuzatish usullari
	A3.02.3- Kostyumlar, rekvizitlar va sahna elementlarini oddiy darajada ishlatish	Mehnat harakatlari:
		1. Sahna chiqishi yoki mashg'ulot uchun kerakli kostyumlarni va rekvizitlarni tayyorlash
		2. Rekvizit va sahna elementlarini sahnada xavfsiz va to'g'ri joylashtirish
		3. Oddiy harakatlarda rekvizitlarni va sahna elementlarini qo'llashni mashq qilish
		4. Kostyum va rekvizitlardan foydalanishda boshlang'ich texnik qoidalarni bajarish
		5. Mashg'ulot yoki chiqish davomida rekvizit va sahna elementlarini saqlash va tartibni nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Kostyum va rekvizitlarni sahna yoki mashg'ulotga tayyorlash
		Sahna elementlarini xavfsiz va to'g'ri joylashtirish
		Oddiy harakatlarda rekvizit va sahna elementlarini ishlatish
		Kostyum va rekvizitlardan foydalanish texnikasini qo'llash

		Mashg'ulot yoki chiqish davomida rekvizit va sahna elementlarini saqlash va tartibni nazorat qilish
		Bilim:
		Kostyumlar va rekvizitlarni tayyorlash va joylashtirish tartibi
		Sahna elementlarini xavfsiz va to'g'ri ishlatish qoidalari
		Rekvizit va sahna elementlarining oddiy harakatlarda qo'llanishi
		Kostyum va rekvizitlardan foydalanish bo'yicha boshlang'ich texnik qoidalar
		Rekvizit va sahna elementlarini tartibda saqlash va nazorat qilish tamoyillari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Bosh xoreograf ko'rsatmalariga qat'iy amal qilish mas'uliyati
		2. Kostyum va rekvizitlardan ehtiyotkorlik bilan foydalanish mas'uliyati
		3. Sahna jarayonlarida intizom va xavfsizlikni ta'minlash mas'uliyati
A4.4- Raqs dasturlarini tayyorlash va sahnalashtirish	A4.01.4- Turli janrdagi raqslarni mustaqil tanlash va sahnaga moslashtirish	Mehnat harakatlari:
		1. Raqs janrlarini tahlil qilish va tanlash
		2. Tanlangan raqsni sahna talablari bo'yicha qayta ishlash
		3. Harakatlar ketma-ketligini mustaqil tuzish
		4. Harakatlarni badiiy yechim bilan boyitish
		5. Raqsni musiqa bilan uyg'unlashtirish
		6. Sinov mashqlarini olib borish va kamchiliklarni tuzatish
		7. Sahnaga mos kompozitsion joylashuvni belgilash
		Ko'nikma:
		Raqs janrini mustaqil tanlash va tahlil qilish
		Harakatlarni sahnaga moslashtirish
		Raqsni musiqaga uyg'unlashtirish
		Kichik guruh bilan sinov mashqlarini boshqarish
		Badiiy ifoda vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Raqs janrlarining uslubiy va texnik xususiyatlari
		Raqs kompozitsiyasi va dramaturgiyasi asoslari
		Musiqa ritmi, tempi va xarakterini tahlil qilish asoslari
		Sahnada ishlash qoidalari va texnik talablari
		Jamoaviy ijro psixologiyasi
	A4.02.4- Guruh raqschilari uchun mashq va repertuar	Mehnat harakatlari:
		1. Guruhning texnik darajasi, yosh tarkibi va imkoniyatlarini tahlil qilib, mos mashq bloklarini shakllantirish

	dasturlarini ishlab chiqish	2. Mashq dasturiga kiradigan raqs elementlari va kombinatsiyalarni murakkablik darajasiga qarab tartiblash va ketma-ketlik yaratish 3. Repertuar uchun mos janr va yo'nalishdagi raqslarni tanlab, ularni guruh imkoniyatiga mos ravishda qayta ishlash 4. Mashg'ulot jarayonida qo'llaniladigan tempi, ritm almashinuvlari va texnik topshiriqlarni belgilab, mashq rejasiga kiritish 5. Dastur asosida guruh bilan sinov mashqlarini olib borib, harakatlarni sozlash, takomillashtirish va yakuniy variantni tasdiqlash Ko'nikma: Guruhning imkoniyatlarini mustaqil tahlil qilish Mashq va repertuar dasturini tuzish Raqs janrlarini sahnaga moslashtirish Musiqqa bilan uyg'unlashtirish Bilim: Guruhning texnik va badiiy tayyorgarligi tahlili Mashq va repertuar dasturlari tuzilishi Raqs janrlari va stilistik xususiyatlari Musiqqa va ritm nazariyasi Sinov mashqlarini tashkil etish va sozlash
	A4.03.4- Oddiy sahna effektlari va kostyumlarni tanlashda ishtirok etish	Mehnat harakatlari: 1. Sahnaga effektlari va kostyum variantlarini tahlil qilish 2. Tanlangan effekt va kostyumlarni bosh xoreograf bilan muvofiqlashtirish 3. Kostyum va sahna elementlarining asosiy ishlatilishini mashq qilish 4. Mashg'ulot va sahnaga tayyorgarlik jarayonida yordam berish 5. Oddiy nosozliklarni aniqlash va tuzatishga yordam berish Ko'nikma: Sahnaga effektlari va kostyumlarni tahlil qilish Kostyum va effektlarni bosh xoreograf bilan muvofiqlashtirish Oddiy sahna effektlari va kostyumlarni ishlatish Guruh a'zolariga yordam berish Nosozliklarni aniqlash va tuzatish Bilim: Sahnaga effektlari va kostyumlarning badiiy xususiyatlari Kostyum va sahna elementlarini tanlash mezonlari Sahnaga xavfsizligi va texnik talablari Bosh xoreograf ko'rsatmalari bilan ishlash tamoyillari

	Mas'uliyat va mustaqillik	Oddiy nosozliklarni aniqlash va tuzatish metodikasi
		1. Raqs dasturlari va sahna yechimlarini mustaqil tanlash va moslashtirish mas'uliyati
		2. Guruh mashq va repertuar dasturlarini tashkil etish mas'uliyati
		3. Sahna effektlari va kostyumlarni tanlashda mas'uliyat
A5.4- Guruh raqschilarini tayyorlash va boshqarish	A5.01.4- Mashg'ulotlarni mustaqil rejalashtirish va o'tkazish	Mehnat harakatlari:
		1. Mashg'ulot maqsad va mavzusini aniqlash
		2. Mashg'ulot rejasini tuzish
		3. Mashg'ulot jarayonini boshqarish
		4. Individual va guruh mashqlarini moslashtirish
		5. Natijalarni tahlil qilish va mashg'ulot samaradorligini oshirish
		Ko'nikma:
		Mashg'ulot maqsadlarini aniqlash
		Mashg'ulot rejasini tuzish va amalga oshirish
		Guruh bilan boshqarish va nazorat qilish
		Individual va guruh mashqlarini moslashtirish
		Mashg'ulot natijalarini tahlil qilish va takomillashtirish
		Bilim:
		Guruhning texnik va badiiy tayyorgarligi
	A5.02.4- Raqs texnikasi va ifoda mahoratini rivojlantirish uchun mashqlar berish	Mashg'ulot rejasini tuzish prinsiplari
		Raqs kompozitsiyasi va sahna dramaturgiyasi
		Guruh bilan ishlash psixologiyasi
		Mehnat harakatlari:
		1. Guruh yoki individual ijrochilar texnik darajasini baholash
		2. Mashq dasturini tayyorlash va moslashtirish
		3. Mashqlarni o'rgatish va boshqarish
		4. Individual va guruh mashqlarini nazorat qilish va tuzatish
		5. Natijalarni baholash va keyingi mashqlarga tavsiyalar berish
		Ko'nikma:
		Guruh va individual imkoniyatlarni tahlil qilish
		Mashq dasturini tuzish va moslashtirish
		Mashqlarni o'rgatish va boshqarish
		Individual va guruh mashqlarini moslashtirish
		Natijalarni tahlil qilish va takomillashtirish
		Bilim:
		Raqs texnikasi va badiiy ifoda nazariyasi
		Ijrochilarning individual imkoniyatlari va xatoliklarni aniqlash asoslari
		Mashq metodikasi va mashq dasturi tuzish prinsiplari

		Guruh bilan ishlash psixologiyasi Mashg'ulot natijalarini tahlil qilish va takomillashtirish metodikasi
	A5.03.4- Raqschilar faoliyatini kuzatish va kichik guruhlarini boshqarish	Mehnat harakatlari: 1. Kichik guruh a'zolarining texnik va badiiy darajasini kuzatish 2. Mashq va ijro jarayonini tashkil etish 3. Individual tuzatishlar kiritish 4. Guruhdagi uyg'unlikni nazorat qilish 5. Mashg'ulot natijalarini baholash va takomillashtirish tavsiyalari berish Ko'nikma: Ijrochilarning texnik va badiiy darajasini kuzatish Kichik guruh mashqlarini boshqarish Individual tuzatishlar kiritish Guruh uyg'unligini nazorat qilish Mashg'ulot natijalarini tahlil qilish va takomillashtirish Bilim: Raqs texnikasi va ifoda asoslari Guruh va individual ijrochilarni tahlil qilish nazariyasi Kichik guruhlarini boshqarish metodikasi Mashg'ulot samaradorligini baholash va takomillashtirish prinsiplari Psixologik va pedagogik bilimlar
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Mashg'ulot va repertuar jarayonini mustaqil boshqarish mas'uliyati 2. Individual va guruh ishini nazorat qilish mas'uliyati 3. Natija va sifatga mas'uliyat
A6.4- Ijodiy jarayonlarda ishtirok etish va mas'uliyatni oshirish	A6.01.4- Konsert yoki chiqish dasturlarida sahna ishlarini muvofiqlashtirish	Mehnat harakatlari: 1. Sahna chiqishlari ketma-ketligini tekshirib, ijrochilarni o'z vaqtida sahnaga chiqarish jarayonini boshqarish 2. Sahnadagi harakatlar, joylashuv va kirib-chiqishlar bo'yicha ijrochilarga tezkor ko'rsatmalar berish 3. Yorug'lik, ovoz va texnik xizmat ko'rsatuvchi xodimlar bilan dastur davomida uzviy hamkorlikni ta'minlash 4. Kostyum, rekvizit va sahna jihozlarining vaqtida tayyor holatda bo'lishini nazorat qilish 5. Chiqish jarayonida yuzaga keladigan kichik texnik yoki ijro muammolarini tezda baholab, moslashuvchan tarzda yechim qo'llash Ko'nikma: Sahna jarayonlarini boshqarish va muvofiqlashtirish Texnik jamoa bilan samarali aloqa qilish

		Sahnadagi vaziyatlarga tezkor moslashish Ijrochilarni sahnaga tayyor holatda boshqarish Tashkiliy jarayonlarda mas'uliyat bilan ishlash Bilim: Sahna jarayonlari va konsert tashkiloti asoslari Yorug'lik va ovoz texnikasi Rekvizit, kostyum va sahna jihozlarining funksiyalari Favqulodda vaziyatlarda tezkor harakat qilish tamoyillari Ijrochilar psixologiyasi va jamoa bilan muloqot asoslari
	A6.02.4- Loyihani sifatli va vaqtida bajarilishini ta'minlash	Mehnat harakatlari: 1. Mashg'ulotlar, sahna tayyorgarligi va chiqishlarga oid jarayonlarni reja bo'yicha monitoring qilib, belgilangan muddatlarga rioya etilishini nazorat qilish. 2. Ijrochilar, texnik xodimlar va yordamchi jamoa o'rtasida vazifalarni aniq taqsimlab, bajarilish holatini muntazam tekshirib borish. 3. Jarayon davomida yuzaga keladigan texnik yoki ijodiy muammolarni baholab, ularni tezkor bartaraf etish bo'yicha amaliy choralar ko'rish. 4. Rekvizit, kostyum, musiqa va sahna jihozlarining sifatini ko'zdan kechirib, kamchiliklarni o'z vaqtida tuzatishni tashkil etish. 5. Chiqish kuniga qadar barcha tayyorgarlik bosqichlarining sifat standartlariga mosligini ta'minlash va yakuniy nazoratni amalga oshirish. Ko'nikma: Loyiha jarayonlarini rejalashtirish va vaqtni boshqarish Jamoani boshqarish va vazifalarni samarali taqsimlash Muammolarni tezkor aniqlash va amaliy yechim topish Sifat ko'rsatkichlarini baholay olish Muloqot va koordinatsiya Bilim: Ijodiy loyiha boshqaruvi asoslari Sifat nazorati tamoyillari Jamoa bilan ishlash va muvofiqlashtirish qoidalari Risklarni aniqlash va oldini olish usullari Sahnaga oid texnik talablar
	A6.03.4- Kichik ijodiy guruhlar bilan hamkorlik qilish	Mehnat harakatlari: 1. Kichik ijodiy guruh a'zolari bilan raqs g'oyasi, sahna yechimi va vazifalar bo'yicha kelishilgan reja tuzish.

		2. Har bir ishtirokchining ijodiy takliflarini tinglab, ularni umumiy kompozitsiyaga mos tarzda qayta shakllantirish.
		3. Mashg'ulotlar jarayonida guruhning texnika, ritm va harakat uyg'unligini nazorat qilib, zarur ko'rsatmalar berib borish.
		4. Ijodiy jarayon davomida guruh a'zolari o'rtasidagi muloqot va hamkorlikni mustahkamlaydigan sharoit yaratish.
		5. Sahna harakatlari, joylashuv va kompozitsiya bo'yicha kelishilgan qarorlarni amaliy mashqlarda sinab ko'rib, kerak bo'lsa, o'zgartirish kiritish
		Ko'nikma:
		Kichik guruh bilan samarali muloqot qilish
		Ijodiy takliflarni tahlil qilish va ular bilan ishlash
		Jamoa mashg'ulotlarini boshqarish
		Kelishilgan qarorlarni amaliyotga tatbiq etish
		Hamkorlik muhitini yaratish
		Bilim:
		Ijodiy jamoa bilan ishlash psixologiyasi
		Kollektiv ijod jarayonlari asoslari
		Raqs kompozitsiyasi va sahna harakatlarining asosiy qoidalari
		Mashg'ulotlarni tashkil etish va guruhni boshqarish tamoyillari
		Konfliktlarni oldini olish va hal etish asoslari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Ijodiy jarayonlarni o'z vaqtida va sifat talablari asosida bajarilishini ta'minlashda mas'uliyatli bo'lish, kichik guruhlar faoliyatini mustaqil nazorat qilish va jarayondagi uzilishlarni bartaraf etishda tashabbus ko'rsatish
		2. Bosh xoreograf topshiriqlarini to'liq va aniq bajarish bilan birga, sahna tayyorligi, rekvizitlar holati va mashg'ulotlar sifatiga doir qarorlarni mustaqil ravishda qabul qila olish
		3. Kichik ijodiy guruhlar bilan hamkorlik jarayonida intizomni, ish muhitini va jamoaviy uyg'unlikni saqlash uchun shaxsiy mas'uliyatni namoyish etish hamda kerakli o'zgarishlarni mustaqil kiritish
A7.5- Murakkab raqs dasturlarini yaratish va sahnalashtirish	A7.01.5- Turli janr va uslublardagi raqslarni professional darajada tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Raqs janri, uslubi va dramatik yechimga mos holda murakkab harakat kombinatsiyalarini mustaqil ishlab chiqish va kompozitsiyaga joylashtirish
		2. Professional texnika talablarini hisobga olgan holda harakatlarning anatomik to'g'riligi, ritmik aniqligi va ifodaviyligini tahlil qilish hamda takomillashtirish

		3. Raqsning syujet, kayfiyat va obraziga mos ravishda sahna harakatlari, ritmik o'tishlar va plastika yechimlarini yaratib, ularni amaliy mashg'ulotlarda sinovdan o'tkazish
		4. Texnik murakkab elementlar, o'tishlar, piruetlar, sakrashlar va kombinatsiyalarni ijrochilarning tayyorgarlik darajasiga mos ravishda moslashtirish va ularga metodik ko'rsatmalar berish
		5. Turli madaniy va milliy raqs uslublarini bir kompozitsiyada uyg'unlashtirish, ularning stilistik tozaligini saqlagan holda ijodiy integratsiya yaratish
		Ko'nikma:
		Murakkab raqs elementlarini yaratish va metodik asoslash
		Raqs janr va uslublarini professional darajada uyg'unlashtirish
		Sahna obrazini yaratish va ifodaviylikni boshqarish
		Ijrochilar bilan individual ishlash
		Raqsning professional sifatini tahlil qilish
		Bilim:
		Raqs janrlari va uslublari nazariyasi
		Raqs dramaturgiyasi va kompozitsiyasi
		Professional raqs texnikasi
		Musiqqa nazariyasi va ritmika
		Sahna san'ati asoslari
		Raqs tarixining asosiy yo'nalishlari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ansambl tarkibi va ijrochilarning texnik-ijodiy imkoniyatlarini tahlil qilish
		2. Repertuar dasturining dramaturgik g'oyasini ishlab chiqish
		3. Katta guruh uchun sahna kompozitsiyasini yaratish
		4. Raqsar uchun musiqa, kostyum va sahna bezaklari bo'yicha texnik va ijodiy talablarni aniqlash
		5. Repertuar dasturining sinov mashg'ulotlarini o'tkazish
		Ko'nikma:
		Murakkab repertuar dasturlarini tahlil qilib, badiiy konsepsiya yaratish
		Katta sahna uchun raqs kompozitsiyasini rejalashtirish
		Ijodiy guruhlar bilan samarali hamkorlik qilish
		Raqsar ketma-ketligini ritmik va dramaturgik jihatdan uyg'unlashtirish
		Sinov mashg'ulotlarini boshqarish, kamchiliklarni aniqlash va badiiy yechimlarni taklif qilish

A7.02.5-Katta guruhlar yoki ansambllar uchun repertuar dasturlarini ishlab chiqish

		Bilim:
		Raqs san'ati tarixi, janrlari va uslublari
		Dramaturgiya va sahna kompozitsiyasi asoslari
		Katta jamoalar bilan ishlash psixologiyasi
		Musiqqa tanlash va musiqiy shakllantirish bo'yicha keng bilimlar: ritm, temp, orkestrlashtirish xususiyatlari
		Kostyum, dekoratsiya va sahna texnikasi
	A7.03.5-Sahna effektlari, kostyumlar va rekvizitlarni ijodiy ravishda uyg'unlashtirish	Mehnat harakatlari:
		1. Raqsning badiiy g'oyasiga mos konsepsiya ishlab chiqish
		2. Yoritish, dekoratsiya va texnik guruhlar bilan hamkorlikda ishlash
		3. Kostyum va rekvizitlarning rang, shakl va harakatchanligini tahlil qilish
		4. Sahna effektlarining texnik va xavfsizlik talablarini o'rganish
		5. Mashg'ulot yoki sinov chiqishlarida tanlangan kostyum va effektlarning amaliy ko'rinishini baholash
		Ko'nikma:
		Kostyum, rekvizit va sahna effektlarini raqs g'oyasiga mos badiiy kompozitsiya tarzida uyg'unlashtirish
		Texnik jamoa, rassom, kostyumer va xoreograflar bilan samarali hamkorlik qilish
		Sahna effektlarining harakat, ritm va dramatik rivojlanishga ta'sirini tahlil qilish
		Sahna sinovlari davomida muammolarni aniqlash va ularni ijodiy yechimlar bilan bartaraf etish
		Vaqtini boshqarish, ijodiy jarayonni rejalashtirish va sahna ko'rinishini professional darajada yakunlash
		Bilim:
		Sahna san'ati va teatr estetikasining asoslari
		Kostyum dizayni, materiallar xususiyatlari va ularning sahna harakatiga ta'siri
		Sahna effektlari texnologiyasi
		Rekvizitlar va dekoratsiyalar bilan ishlash bo'yicha texnik xavfsizlik talablari
		Raqs janrlari, milliy va zamonaviy uslublarning sahna talablari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Murakkab raqs dasturining badiiy g'oyasi, sahna rejasi va yakuniy natijasi uchun to'liq ijodiy va tashkiliy mas'uliyatni o'z zimmasiga oladi
		2. Yirik guruhlar, ansambllar, texnik jamoa va ijodiy hamkorlar faoliyatini mustaqil boshqaradi va muvofiqlashtiradi; qarorlarni mustaqil qabul qiladi
		3. Sahnalashtirish jarayonida yuzaga keladigan ijodiy, texnik yoki tashkiliy muammolarni mustaqil

		hal qiladi va jarayon sifatining uzluksizligini ta'minlaydi
A8.5- Ijodiy guruhlarini boshqarish va murabbiylik qilish	A8.01.5- Raqschilarni individual va guruh bo'yicha professional tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Individual rivojlanish yo'nalishlarini belgilash
		2. Murakkablik darajasini bosqichma-bosqich oshirish
		3. Ijrochilarga metodik tushuntirishlar berish
		4. Plastika va harakat orqali badiiy ifodani rivojlantirish
		5. Xatolarni tahlil qilish va professional tavsiyalar berish
		Ko'nikma:
		Har bir raqqos uchun individual rivojlanish dasturini tuzish
		Guruh mashg'ulotlarini professional darajada boshqarish
		Murakkab texnik elementlarni tushunarli va xavfsiz tarzda o'rgatish
		Ijrochilarning ijodiy salohiyatini ochish
		Mashg'ulot jarayonida xatolarni aniqlash va ularni samarali tuzatish
	A8.02.5- Yirik ijodiy guruhlar ishini rejalashtirish, boshqarish va baholash	Bilim:
		Professional raqs texnikasi va metodikasi
		Raqschilar anatomiyasi va fiziologiyasi asoslari
		Raqs pedagogikasi va murabbiylik nazariyasi
		Musiqqa nazariyasi va ritmika
		Sahna san'ati va ijro psixologiyasi
		Mehnat harakatlari:
		1. Aniq maqsad va natijalarga yo'naltirilgan ish rejasini ishlab chiqish
		2. Vazifalarni ijrochilar va kichik guruhlar kesimida taqsimlash
		3. Mashg'ulotlar jarayonida intizom va samaradorlikni ta'minlash
		4. Professional mezonlar asosida tahlil qilish
		5. Individual va guruh rivojlanish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish
		Ko'nikma:
		Yirik ijodiy guruh faoliyatini rejalashtirish va boshqarish
		Mashg'ulotlar va sahna jarayonlarini tizimli nazorat qilish
		Ijrochilar faoliyatini professional mezonlar asosida baholash
		Baholash natijalariga ko'ra tuzatish va rivojlantirish choralari ishlab chiqish

		Ijodiy va texnik jamoalar bilan samarali muloqot qilish
		Bilim:
		Ijodiy jamoalarni boshqarish nazariyasi
		Rejalashtirish va vaqtni boshqarish asoslari
		Baholash mezonlari va monitoring usullari
		Raqs pedagogikasi va murabbiylik metodikasi
		Muloqot va jamoa psixologiyasi
	A8.03.5- Mentorlik va malaka oshirish jarayonlarini tashkil etish	Mehnat harakatlari:
		1. Mentorlik va malaka oshirish yo'nalishlarini aniqlash
		2. Mashg'ulotlar, mahorat darslari va amaliy seminarlar mazmunini belgilash
		3. Bilim va tajriba almashuvini tashkil qilish
		4. Individual tavsiyalar berish
		5. Dastur mazmuniga takomillashtirish va yangilashlar kiritish
		Ko'nikma:
		Mentorlik dasturlarini rejalashtirish va amalga oshirish
		Shaxsiy rivojlanish ehtiyojlarini aniqlash
		Tajriba va bilimlarni samarali uzatish
		Ishtirokchilarning rivojlanishini baholash va tahlil qilish
		Mentorlik jarayonini takomillashtirish
		Bilim:
		Mentorlik va murabbiylik nazariyasi
		Kasbiy rivojlanish va malaka oshirish metodikasi
		Raqs pedagogikasi va didaktik asoslar
		Baholash va monitoring tizimlari
		Muloqot va yetakchilik psixologiyasi
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Ijodiy guruhlar ishini mustaqil rejalashtiradi va natijasi uchun mas'ul
		2. Murabbiylik va mentorlik jarayonlarini mustaqil tashkil etadi va boshqaradi
		3. Ijodiy va tashkiliy muammolarni mustaqil hal qiladi
A9.5- Ijodiy loyihalarni boshqarish va nazorat qilish	A9.01.5- Konsert, festival va boshqa tadbirlar uchun professional sahna loyihalarini amalga oshirish	Mehnat harakatlari:
		1. Tadbir g'oyasi va formatiga mos sahna loyihasi konsepsiyasini ishlab chiqish
		2. Ijodiy va texnik jamoalar ishtirokida loyiha ish rejasini tuzish
		3. Raqs dasturlari, sahna kompozitsiyasi va ijro ketma-ketligini muvofiqlashtirish
		4. Texnik ta'minot jarayonlarini nazorat qilish
		5. Repetitsiya va sinov chiqishlarini tashkil etish

		Ko'nikma:
		Professional sahna loyihasini rejalashtirish va amalga oshirish
		Ijodiy va texnik jamoalar ishini muvofiqlashtirish va boshqarish
		Repetitsiya va sinov chiqishlarini samarali tashkil etish
		Sahna jarayonida muammolarni tezkor hal qilish
		Sifat va muddatlar ustidan nazoratni ta'minlash
		Bilim:
		Sahna loyihalarini boshqarish asoslari
		Raqs dramaturgiyasi va sahna kompozitsiyasi
		Sahna texnikasi asoslari
		Tadbirlar formati va protokoli
		Mehnat xavfsizligi va sahna intizomi qoidalar
	A9.02.5- Loyihaning sifat va muddatga muvofiqligini ta'minlash	Mehnat harakatlari:
		1. Loyiha jadvali va bosqichlarini tuzish
		2. Ijodiy va texnik jamoa ishini nazorat qilish
		3. Repetitsiya va sinov chiqishlarida aniqlangan kamchiliklar bo'yicha tezkor tuzatishlar kiritish
		4. Sifat standartlari va badiiy talablar asosida loyiha jarayonini monitoring qilish
		5. Loyiha yakunida natijalarni baholash
		Ko'nikma:
		Loyiha jarayonini rejalashtirish va amalga oshirish
		Ijodiy va texnik jamoaning ishini nazorat qilish va muvofiqlashtirish
		Sifat va muddat talablariga mos ishni ta'minlash
		Aniqlangan kamchiliklarni tezkor tuzatish
		Monitoring natijalariga ko'ra hisobot va takliflar tayyorlash
		Bilim:
		Loyiha boshqaruvi asoslari
		Sifat standartlari va badiiy talablar
		Muddatlarni boshqarish usullari
		Ijodiy va texnik jamoa ishini muvofiqlashtirish yo'llari
		Muammolarni aniqlash va tezkor yechimlar ishlab chiqish asoslari
	A9.03.5- Yangi ijodiy g'oyalarni ishlab chiqish va joriy etish	Mehnat harakatlari:
		1. Yangi raqs konseptlari va sahna g'oyalarini ishlab chiqish
		2. G'oyalarni amaliy sahna chiqishlariga tatbiq etish
		3. Sahna elementlari, kostyumlar va rekvizitlar bilan uyg'unlikni tahlil qilish

		4. Eksperiment va sinov chiqishlarida yangi g'oyalarni sinab ko'rish
		5. Yangi ijodiy yechimlarni joriy etish va xoreografik dasturga integratsiya qilish
		Ko'nikma:
		Yangi ijodiy g'oyalarni ishlab chiqish va sahnaga tatbiq etish
		Sahna elementlari, kostyum va rekvizitlarni g'oyaga moslashtirish
		Eksperiment va sinov chiqishlarini tashkil etish va natijalarni baholash
		Ijodiy jamoa bilan samarali hamkorlik qilish
		Yaratilgan g'oyalarni professional standartlarga mos holda joriy etish
		Bilim:
		Ijodiy jarayon nazariyasi
		Raqs san'ati va dramaturgiyasi
		Sahna texnikasi
		G'oya va takliflarni samarali yetkazish, bahs-munozaralarni boshqarish yo'llari
		Eksperiment va sinov usullari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Ijodiy loyihalar sifatli va o'z vaqtida amalga oshirilishi uchun to'liq mas'uliyatni oladi
		2. Yirik ijodiy guruhlar va texnik jamoani mustaqil boshqaradi
		3. Yangi g'oyalar va takliflarni amaliyotga joriy qilishda mustaqil qarorlar qabul qiladi.
Texnik va/yoki texnologik talab		1. Spot-lampalar va prozhektorlar (sahna harakatini yoritish uchun) 2. Rangli LED yoritgichlar (badiiy effekt yaratish uchun) 3. Moving head lampalar (harakatlanuvchi chiroqlar) 4. Yoritish boshqaruv pultlari (dimmer va sahna lampalarini nazorat qilish) 5. Mikrofonlar (simli va simsiz) – sahnadagi ovoz va musiqa uchun 6. Kolonkalar (stereo va monitor tizimlari) – musiqani eshitish va uyg'unlashish uchun 7. Audio mikser (mixing console) – musiqa va vokal balansini sozlash 8. Musiqa fayllarini ijro qilish uchun kompyuter yoki media pleer

Kasbning nomi:	Xalq raqs ansambli artisti
Mashg'ulot nomining kodi:	34350
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3-5
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	3-4-5-daraja uchun ish staji talab etilmaydi
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Maxsus ruxsatlar: Ishga qabul qilinishi uchun nomzod kamida 18 yoshga to'lgan, jinsiga qarab (ayol/erkak) kasb faoliyatini amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'lishi lozim; Ish boshlashdan avval nomzod dastlabki tibbiy ko'rikdan muvaffaqiyatli o'tishi va sog'lig'i kasb xususiyatiga mos kelishi talab etiladi; Nomzod jismoniy bardam, ruhiy barqaror, stress holatlariga chidamli va uzoq vaqt davomida ijodiy faoliyat bilan shug'ullanish qobiliyatiga ega bo'lishi zarur Ishga munosabat va xulq-atvor: - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; - Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; - Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; - Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; - Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; - Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; - Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish Ko'nikmalariga ega bo'lish; - Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; - Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	3-daraja boshlang'ich professional ta'lim, o'rta maxsus ta'lim umumiy o'rta ta'lim

	4-daraja o'rta professional ta'lim, umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim 5-daraja o'rta maxsus professional ta'lim, boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	Mavjud emas	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:		
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	5	Folklor ansambl rahbari
	5	Folklor-etnografik ansambli xonanda (sozanda)si
	5	Badiiy bezash studiyalari rahbari
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
B1.3- Ansambl ichida oddiy raqs kompozitsiyalarini bajarish	B1.01.3- Ansambl ichidagi oddiy raqs qismlarini murabbiy ko'rsatmalariga binoan bajarish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1.Murabbiy ko'rsatgan oddiy raqs qismlarini belgilangan ketma-ketlikda bajarish
		2.Raqs harakatlarini musiqa ritmi va tempi bilan moslashtirish
		3.Ansambl a'zolari bilan bir vaqtda va uyg'un holda harakatlanish
		4.Sahnadagi belgilangan joylashuv va yo'nalishga rioya qilish
		5.Murabbiy bergan tuzatish va ko'rsatmalar asosida ijroni moslashtirish
		Ko'nikma:
		Oddiy raqs harakatlarini aniq va muvofiq bajarish
		Musiqa bilan uyg'un holda harakatlanish
		Jamoa bilan bir maromda raqs ijro etish
		Murabbiy ko'rsatmalariga tez moslashish
		Sahnada o'z harakatlarini nazorat qilish
		Bilim:
		Xalq raqslariga xos oddiy harakatlar va ularning bajarilish tartibi
		Musiqa ritmi va tempiga mos ijro asoslari
		Ansambl tarkibida sahnada joylashish qoidalari
		Murabbiy ko'rsatmalarini tushunish va ijroga tadbiiq etish asoslari
		Sahna madaniyati va ijro intizomi talablari
	B1.02.3- Ritm va musiqiy tempga mos keladigan	Mehnat harakatlari:
		1. Musiqaning boshlanishi, davomiyligi va yakuniga mos holda harakatlarni vaqtida bajarish
		2. Ritmik urg'ularni tana harakatlari orqali aniq ifodalash

	harakatlarni aniq ijro etish	3. Musiqiy temp o'zgarishlariga qarab harakat tezligini moslashtirish 4. Pauza va o'tish qismlarida harakatlarni nazorat ostida ushlab turish 5. Raqs davomida musiqadan chiqmasdan ijro barqarorligini saqlash Ko'nikma: Harakatlarni musiqa ritmiga moslashtirib bajarish Temp o'zgarishlariga tez moslashish Musiqiy urg'ularni harakat orqali aniq ifodalash Raqs davomida barqaror ritmni saqlash Ijro paytida musiqani tinglab, harakatlarni muvofiqlashtirish Bilim: Musiqiy ritm va temp tushunchalarining asoslari Xalq raqslarida musiqaga mos harakat bajarish qoidalari Musiqiy urg'u va pauzalarni ajratish usullari Raqs va musiqa uyg'unligi tamoyillari Oddiy musiqiy o'lchovlar va ularning raqsdagi ifodasi
	B1.03.3- Sahna makonida o'z pozitsiyasini saqlash va belgilangan chiziqlar bo'yicha harakat qilish	Mehnat harakatlari: 1. Sahna chizmalari va belgilangan harakat yo'nalishlarini oldindan o'zlashtirish 2. Raqs davomida belgilangan pozitsiyadan chiqmasdan ijroni davom ettirish 3. Harakat vaqtida ansambl a'zolari bilan masofani me'yorida saqlash 4. O'tish va joy almashish jarayonida sahna makonidan oqilona foydalanish 5. Yakuniy nuqtalarda belgilangan sahna joylashuvini aniq egallash Ko'nikma: Sahna makonida o'z joyini aniq topish va saqlash Belgilangan chiziqlar bo'yicha ishonch bilan harakatlanish Ansambl a'zolari bilan masofani muvofiqlashtirish O'tish jarayonlarida harakatlarni nazorat qilish Yakuniy pozitsiyani aniq va barqaror egallash Bilim: Sahna makoni va sahna chiziqlarining asosiy turlari Xalq raqslarida joylashuv va harakat yo'nalishlari qoidalari Ansambl ijrosida masofa va tartibni saqlash tamoyillari Sahna intizomi va xavfsiz harakatlanish asoslari Raqs kompozitsiyasida pozitsiya tushunchasi
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Oddiy raqs kompozitsiyalarini intizom bilan bajarish uchun javobgar 2. Ansambl uyg'unligini buzmasdan o'z raqs qismini mustaqil va aniq ijro etish 3. Mashg'ulot va sahna jarayonida belgilangan qoidalarga amal qilish hamda o'z harakatlarini nazorat qilish

B2.3- Murabbiy yoki badiiy rahbar ko'rsatmalariga binoan yangi raqs qadamlarini o'rganish	B2.01.3- Yangi raqs qadamlarini ko'rsatmalarga binoan eslab olish va takrorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Murabbiy yoki badiiy rahbar tomonidan ko'rsatilgan yangi raqs qadamlarini diqqat bilan kuzatish
		2. Yangi harakatlarning ketma-ketligi va tuzilishini eslab qolish
		3. Raqs qadamlarini sekin tempda alohida mashq qilish
		4. Ko'rsatmalar asosida qadamlarni takrorlab, harakat aniqligini oshirish
		5. Mashg'ulot davomida yo'l qo'yilgan xatolarni tuzatib borish
		Ko'nikma:
		Yangi raqs qadamlarini tez eslab qolish
		Ko'rsatmalar asosida qadamlarni to'g'ri takrorlash
		Harakatlarni bosqichma-bosqich o'zlashtirish
		Xatolarni sezish va tuzatish
		Mashg'ulot jarayonida diqqatni jamlab ishlash
		Bilim:
		Xalq raqslarida qo'llaniladigan asosiy raqs qadamlarining turlari
	B2.02.3- Murabbiy tomonidan berilgan sahna kombinatsiyalarini xotirada saqlash va sahnada qayta ijro etish	Yangi harakatlarni o'rganish va eslab qolish usullari
		Murabbiy va badiiy rahbar ko'rsatmalarini tushunish asoslari
		Raqs qadamlarining texnik bajarilish talablari
		Mashg'ulot jarayonida intizom va takrorlash qoidalarini
		Mehnat harakatlari:
		1. Murabbiy ko'rsatgan sahna kombinatsiyalarining tuzilishi va tartibini diqqat bilan qabul qilish
		2. Har bir harakat va o'tish qismini xotirada ketma-ket saqlash
		3. Kombinatsiyalarni mashg'ulot jarayonida bo'laklab mustahkamlash
		4. Sahnaga chiqishda kombinatsiyalarni uzluksiz va adashmasdan ijro etish
		5. Ijro davomida harakatlar o'rtasidagi bog'liqlikni saqlash
		Ko'nikma:
		Sahna kombinatsiyalarini tez va aniq eslab qolish
		Harakatlarni uzluksiz ketma-ketlikda bajarish
		Sahnada adashmasdan ijro etish
		Harakatlar o'rtasidagi o'tishlarni muvofiqlashtirish
		Ijro vaqtida diqqat va xotirani barqaror saqlash
		Bilim:
		Sahna kombinatsiyasi tushunchasi va uning tuzilishi
		Raqs harakatlari ketma-ketligini yodlash usullari
		Sahna ijrosida xotira va diqqatni boshqarish asoslari
		Xalq raqslarida harakatlar o'rtasidagi bog'lanish qoidalarini
		Sahna mashg'ulotlari va ijro intizomi talablari
		Mehnat harakatlari:

	B2.03.3- Oddiy sahna variantlarini mustaqil ravishda mashq qilish va yaxshilash	1. Murabbiy ko'rsatmalariga asoslanib sahna variantlarini mustaqil o'rganish
		2. Har bir harakat va kombinatsiyani alohida mashq qilib mustahkamlash
		3. Mashg'ulot davomida aniqlik va muvofiqlikni oshirish uchun xatolarni aniqlash va tuzatish
		4. Raqs qismlarini uzluksiz va barqaror ketma-ketlikda bajarish
		5. Sahnadagi pozitsiya va harakatlarni mustaqil ravishda optimallashtirish
		Ko'nikma:
		Sahna variantlarini mustaqil ravishda o'rganish va mashq qilish
		Harakatlarning aniqligini va ketma-ketligini saqlash
		Xatolarni sezish va o'z-o'zini tuzatish
		Raqs qismlarini barqaror va uyg'un bajarish
		Sahnadagi pozitsiyani mustaqil nazorat qilish
		Bilim:
		Oddiy sahna variantlari va ularning tuzilishi
		Raqs harakatlarini mustaqil mashq qilish usullari
		Xatolarni aniqlash va tuzatish tamoyillari
		Ansambl bilan uyg'unlikni saqlash qoidalari
		Sahnada o'z pozitsiyasini boshqarish asoslari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Yangi raqs qadamlarini to'liq va aniq o'rganish uchun javobgar
		2. Mashg'ulotda berilgan qadamlarni mustaqil ravishda takrorlash
		3. O'z xatolarini aniqlash va mustaqil tuzatish orqali ijroni yaxshilash
B3.3- Jismoniy mashqlar va asosiy texnika mashqlarini muntazam bajarish	B3.01.3- Jismoniy mashqlar, bo'g'imlar va moslashuv mashqlarini bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Mashq dasturiga muvofiq jismoniy mashqlarni boshlash va yakunlash
		2. Bo'g'im va mushaklarni isitish, cho'zish va mustahkamlash harakatlarini bajarish
		3. Moslashuv mashqlarini belgilangan texnika asosida bajarish
		4. Har bir mashqni xavfsiz va nazorat ostida bajarish
		5. Mashqlar davomida nafas va tana holatini muvofiqlashtirish
		Ko'nikma:
		Jismoniy va moslashuv mashqlarini belgilangan texnika asosida bajarish
		Bo'g'imlar va mushaklarni samarali rivojlantirish
		Mashqlar davomida xavfsiz harakat qilish
		Nafas va tana holatini moslashtirish
		Mashqlarni muntazam va intizom bilan bajarish

		Bilim: Jismoniy mashqlar va bo'g'implarni rivojlantirish asoslari Mushak va bo'g'implarni moslashuv mashqlari texnikasi Mashqlar davomida xavfsizlik qoidalari Nafas olish va tana holatini muvofiqlashtirish tamoyillari Mashqlarni muntazam bajarishning sog'liq va ijroga ta'siri
	B3.02.3- Oddiy texnik mashqlar yordamida raqs texnikasini rivojlantirish	Mehnat harakatlari: 1. Oddiy texnik mashqlarni belgilangan tartib va ketma-ketlikda bajarish 2. Har bir harakatda aniqlik va to'g'ri texnikani saqlash 3. Mashqlar davomida tananing muvofiqligini va balansni nazorat qilish 4. Texnik harakatlarni takrorlab, raqs qobiliyatini rivojlantirish 5. Mashq jarayonida xatolarni aniqlab, tuzatish va takomillashtirish Ko'nikma: Oddiy texnik mashqlarni belgilangan tartibda bajarish Harakatlar aniqligi va texnik to'g'riligini saqlash Tanani muvofiqlashtirish va balansni boshqarish Mashqlar orqali raqs texnikasini rivojlantirish Xatolarni aniqlab, mashqlarni takomillashtirish Bilim: Raqs texnikasini rivojlantirish uchun asosiy texnik mashqlar Harakatlar aniqligi va to'g'ri bajarilish tamoyillari Tanani muvofiqlashtirish va balansni saqlash qoidalari Mashqlar orqali raqs ko'nikmalarini takomillashtirish usullari Mashqlar davomida xatolarni aniqlash va tuzatish tamoyillari
	B3.03.3- Ovoz va nafas mashqlarini bajarib sahnadagi chidamlilikni oshirish	Mehnat harakatlari: 1. Belgilangan ovoz mashqlarini diqqat bilan bajarish 2. Nafas mashqlarini ritm va davomiylikka mos holda amalga oshirish 3. Mashqlar davomida diafragma va nafas nazoratini saqlash 4. Sahna ijrosida davomiy harakat va raqs bilan nafasni uyg'unlashtirish 5. Chidamlilikni oshirish maqsadida mashqlarni muntazam va intizom bilan takrorlash Ko'nikma: Ovoz mashqlarini to'g'ri va aniqlik bilan bajarish Nafasni ritm va harakatga moslashtirish Diafragmani nazorat qilish va nafasni samarali boshqarish Sahna davomida chidamlilikni saqlash Mashqlarni muntazam va intizom bilan takrorlash

		Bilim:
		Ovoz va nafas mashqlari asoslari
		Diafragma va nafasni nazorat qilish texnikasi
		Sahnadagi raqs va harakatlar bilan nafasni uyg'unlashtirish qoidalari
		Chidamlilik va jismoniy barqarorlik tamoyillari
		Mashqlarni muntazam bajarishning sahna ijrosiga ta'siri
B4.4- Ansambldagi bir nechta raqs qismlarini mustaqil va aniq bajarish	Mas'uliyat mustaqillik va	1. Mashg'ulot va sahna jarayonida ovoz va nafas mashqlarini to'liq va muntazam bajarish uchun shaxsiy javobgar
		2. Mashqlarni mustaqil ravishda to'g'ri va intizom bilan bajarish
		3. Chidamlilikni oshirish va xatolarni mustaqil tuzatish orqali ijroni yaxshilash
	B4.01.4- Bir nechta raqs qismlarini ketma-ket va xatoliksiz bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Ansambldagi bir nechta raqs qismlarini ketma-ketlik bo'yicha yodlash
		2. Har bir raqs qismini aniq va xatoliksiz bajarish
		3. Raqs qismlari o'rtasidagi o'tishlarni silliq va uyg'un amalga oshirish
		4. Ansambl a'zolari bilan harakatlarni sinxronlashtirish
		5. Mashg'ulot davomida murabbiy ko'rsatmalariga binoan xatolarni tuzatish
		Ko'nikma:
		Bir nechta raqs qismlarini ketma-ket va aniq bajarish
		Harakatlarni ansambl bilan uyg'unlashtirish
		O'tish qismlarini silliq va muvofiqlashtirish
		Murabbiy ko'rsatmalariga tez moslashish
		Mashg'ulot davomida xatolarni aniqlab, tuzatish
		Bilim:
		Ansambl ichidagi raqs qismlari va ularning ketma-ketligi
		Raqs qismlarini aniq va xatoliksiz bajarish texnikasi
		O'tish va kombinatsiya qoidalari
		Sinxron ijro va ansambl uyg'unligi tamoyillari
		Murabbiy ko'rsatmalarini tushunish va ijroga tadbqiq etish usullari
	B4.02.4- Sahna harakatlarini sahna makoniga moslashtirish va sahna ritmini saqlash	Mehnat harakatlari:
		1. Sahna harakatlarini belgilangan makon va yo'nalishga moslashtirish
		2. Harakatlarni musiqiy ritm va tempga muvofiqlashtirish
		3. Ansambl a'zolari bilan sahna bo'yicha masofani uyg'un saqlash
		4. Harakatlar o'tishida sahna ritmini barqaror ushlab turish
		5. Mashg'ulot davomida murabbiy ko'rsatmalariga binoan harakatlarni takomillashtirish
		Ko'nikma:
		Sahna harakatlarini belgilangan makonga moslashtirish

		Musiqa ritmi va tempiga qarab harakatlarni bajarish Ansambl bilan uyg'un harakat qilish Harakatlar o'tishida ritmni barqaror saqlash Murabbiy ko'rsatmalarini tez va to'g'ri ijro etish Bilim: Sahna makoni va raqs yo'nalishlari asoslari Musiqa ritmi va sahna harakatlarini uyg'unlashtirish qoidalari Ansambl ichidagi masofa va pozitsiya saqlash tamoyillari Harakatlar o'tishi va sahna ritmi texnikasi Murabbiy ko'rsatmalarini tushunish va ijroga tadbqiq etish
	B4.03.4- Harakatlarni badiiy ifoda bilan boyitish va sahnada o'zini aniq ko'rsatish	Mehnat harakatlari: 1. Raqs harakatlariga mimika va plastika elementlarini uyg'un qo'shish 2. Har bir harakatni badiiy mazmuniga mos holda ijro etish 3. Sahnada gavda holati va nigoh yo'nalishini ongli boshqarish 4. Musiqiy obraz va kayfiyatni harakatlar orqali ifodalash 5. Tomoshabin e'tiborini ushlab turish uchun sahna ishonchliligini namoyon etish Ko'nikma: Harakatlarni badiiy va ifodali bajarish Mimika va plastika orqali obrazni ochish Sahnada o'zini ishonchli va aniq ko'rsatish Musiqiy mazmunni harakatlar bilan uyg'unlashtirish Tomoshabin e'tiborini ijro davomida ushlab turish Bilim: Xalq raqslarida badiiy ifoda va obraz yaratish asoslari Mimika, plastika va gavda holatining raqsdagi o'rni Musiqiy obraz va kayfiyatni ifodalash usullari Sahna madaniyati va tomoshabin bilan muloqot tamoyillari Raqs ijrosida estetik va ifodaviy talablar
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Ansambldagi bir nechta raqs qismlarini ketma-ket va xatoliksiz ijro etish uchun javobgar 2. Murabbiy ko'rsatmalariga tayanib raqs qismlarini mustaqil mashq qilish va takomillashtirish 3. Sahna ijrosida ansambl uyg'unligini saqlagan holda o'z harakatlarini nazorat qilish
B5.4- Raqs guruhidagi boshqa artistlar bilan ritm va koordinatsiya bo'yicha uyg'unlashish	B5.01.4- Guruhdagi boshqa raqqoslar bilan ritm va harakatlarni uyg'unlashtirish	Mehnat harakatlari: 1. Guruhdagi boshqa raqqoslarning harakatlari va ritmini diqqat bilan kuzatish 2. Musiqa asosida o'z harakatlarini umumiy ritmga moslashtirish 3. Harakat boshlanishi va yakunini guruh bilan bir vaqtda bajarish 4. O'tish va joy almashish jarayonida koordinatsiyani saqlash

		5. Ansambl uyg'unligini ta'minlash uchun harakatlarni muvofiqlashtirish
		Ko'nikma:
		Harakatlarni guruh ritmiga moslashtirish
B5.02.4- Birgalikdagi sahna kombinatsiyalarida boshqa artistlarga moslashish		Boshqa raqqoslar bilan bir vaqtda va uyg'un harakatlanish
		O'tish jarayonlarida koordinatsiyani saqlash
		Musiqa bilan harakatlarni muvofiqlashtirish
		Jamoaviy ijroda o'z harakatlarini nazorat qilish
		Bilim:
		Guruh raqsida ritm va koordinatsiya tushunchalari
		Ansambl ijrosida harakatlarni uyg'unlashtirish qoidalari
		Musiqa ritmi va tempiga mos ijro tamoyillari
		Guruhda joylashuv va o'zaro masofani saqlash asoslari
		Sahna intizomi va jamoaviy ijro talablari
		Mehnat harakatlari:
		1. Birgalikdagi sahna kombinatsiyalarida boshqa artistlarning harakat tezligi va yo'nalishini hisobga olish
		2. Raqs davomida o'z harakatlarini guruhdagi umumiy ritmga moslab o'zgartirish
		3. Sahna joy almashishlarida boshqa artistlarga xalaqit bermasdan harakatlanish
		4. Harakatlar ketma-ketligini guruh ijrosiga mos holda saqlash
		5. Mashg'ulot jarayonida murabbiy ko'rsatmalariga binoan uyg'unlikni yaxshilash
B5.03.4- Ansambl ichida koordinatsiya va sahna tartibini saqlash		Ko'nikma:
		Sahna kombinatsiyalarida boshqa artistlarga moslashish.
		Guruh bilan bir maromda va uyg'un harakatlanish.
		O'tish va joy almashishlarda koordinatsiyani saqlash.
		Musiqa bilan harakatlarni muvofiqlashtirish.
		Jamoaviy ijroda o'z harakatlarini nazorat qilish
		Bilim:
		Birgalikdagi sahna kombinatsiyalarining tuzilishi
		Guruh ijrosida moslashuv va koordinatsiya tamoyillari
		Musiqa ritmi va tempiga mos harakatlanish qoidalari
		Sahna makonida o'zaro joylashuv va masofa saqlash asoslari
		Murabbiy ko'rsatmalarini tushunish va ijroga tadbiq etish usullari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ansambl ichida belgilangan joylashuv va sahna tartibiga qat'iy rioya qilish
		2. Raqs davomida boshqa artistlarning harakatlariga mos ravishda koordinatsiyani saqlash
		3. Sahna bo'ylab harakatlanishda to'qnashuv va tartibsizliklarning oldini olish
		4. Harakatlar o'tishida umumiy ritm va tartibni buzmaslik.

		5. Mashg'ulot va sahna jarayonida ansambl uyg'unligini doimiy nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Ansambl ichida koordinatsiyani barqaror saqlash
		Boshqa artistlar bilan uyg'un va tartibli harakatlanish
		Sahna bo'ylab harakatlarda masofani to'g'ri boshqarish
		Harakatlar o'tishida ritm va tartibni saqlash
		Jamoaviy ijroda o'z harakatlarini nazorat qilish
		Bilim:
		Ansambl ichida sahna tartibi va joylashuv qoidalarini
		Guruh raqsida koordinatsiya va ritmni saqlash tamoyillari
		Sahna makonida xavfsiz harakatlanish asoslari
		Harakatlar o'tishi va ansambl uyg'unligi texnikasi
		Jamoaviy ijroda intizom va mas'uliyat talablari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Raqs guruhida umumiy ritm va koordinatsiyani buzmasdan ijro etish uchun javobgar
		2. Boshqa artistlar harakatlariga mustaqil moslashib, sahna uyg'unligini saqlash
		3. Jamoaviy ijro jarayonida o'z harakatlarini ongli ravishda nazorat qilish
B6.4- Sahna ijrosi va harakatlar bo'yicha kichik takliflar berish, badiiy yechimlarni amalga oshirish	B6.01.4- Sahna harakatlarining badiiy ifodasini yaxshilash bo'yicha takliflar kiritish	Mehnat harakatlari:
		1. Sahna harakatlarini kuzatib, badiiy ifodani oshirish imkoniyatlarini aniqlash
		2. Murabbiy yoki badiiy rahbar bilan maslahatlashgan holda takliflar ishlab chiqish
		3. Harakat va kombinatsiyalardagi badiiy elementlarni amaliyotga tadbiq etish
		4. Ansambl ijrosiga mos ravishda o'z takliflarini sinab ko'rish
		5. Sahna mashg'ulotlari davomida badiiy yechimlarni takomillashtirish
		Ko'nikma:
		Sahna harakatlarini badiiy ifoda bilan boyitish
		Takliflarni aniqlik va ijroga mos kiritish
		Harakat va kombinatsiyalarda badiiy yechimlarni amalga oshirish
		Ansambl bilan uyg'un ishlash
		Murabbiy ko'rsatmalariga moslashish va ijroni yaxshilash
		Bilim:
		Sahna harakatlari va badiiy ifoda asoslari
		Raqs kompozitsiyasida badiiy yechim yaratish tamoyillari
		Takliflar kiritish va ijroga tadbiq etish usullari
		Ansambl ijrosidagi uyg'unlik va estetik talablari
	B6.02.4- Raqs kompozitsiyalaridagi kichik o'zgarishlar va	Mehnat harakatlari:
		1. Raqs kompozitsiyasidagi harakat va elementlarni diqqat bilan kuzatish
		2. Kichik o'zgarish va variantlarni amaliyotda sinab ko'rish
		3. Taklif qilingan o'zgarishlarni sahna ijrosiga moslashtirish

	variantlarni sinab ko'rish	4. Harakat va kombinatsiyalarni murabbiy ko'rsatmalari asosida yaxshilash
		5. Ansambl uyg'unligini saqlagan holda yangi variantlarni ijro etish
		Ko'nikma:
		Raqs kompozitsiyasidagi kichik o'zgarishlarni amalda sinash
		Harakat va kombinatsiyalarni badiiy va uyg'un tarzda ijro etish
		Taklif qilingan variantlarni sahnada moslashtirish
		Ansambl bilan uyg'un ishlash
		Murabbiy ko'rsatmalariga moslashish va ijroni takomillashtirish
		Bilim:
		Raqs kompozitsiyalarining tuzilishi va asosiy harakatlari
		Badiiy o'zgarish va variantlarni yaratish tamoyillari
		Harakatlar va kombinatsiyalarni sinab ko'rish usullari
		Ansambl ijrosida uyg'unlikni saqlash qoidalari
	B6.03.4- Sahna ijrosiga yangi elementlar qo'shish va murabbiy bilan muvofiqlashtirish	Mehnat harakatlari:
		1. Sahna ijrosiga qo'shiladigan yangi elementlarni aniqlash va rejalashtirish
		2. Harakat va elementlarni murabbiy ko'rsatmalari bilan muvofiqlashtirish
		3. Yangi elementlarni amaliyotda sinab ko'rish va takomillashtirish
		4. Ansambl bilan uyg'unlikni saqlagan holda elementlarni ijro etish
		5. Mashg'ulot va sahna jarayonida badiiy yechimlarni yaxshilash
		Ko'nikma:
		Sahna ijrosiga yangi elementlarni kiritish va sinab ko'rish
		Harakatlarni murabbiy bilan muvofiqlashtirish
		Ansambl bilan uyg'un ijro etish
		Badiiy yechimlarni amaliyotda takomillashtirish
		Mashg'ulot davomida ijroni sifatli va aniq bajarish
		Bilim:
		Sahna ijrosiga yangi elementlar qo'shish tamoyillari
		Badiiy yechim yaratish va ularni ijroga tadbiq etish usullari
		Ansambl uyg'unligini saqlash qoidalari
		Murabbiy bilan samarali muloqot va muvofiqlashtirish prinsiplari
		Raqs kompozitsiyasida ijro sifatini oshirish asoslari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Sahna ijrosida kichik takliflar berish va badiiy yechimlarni amalga oshirish uchun javobgar
		2. Murabbiy ko'rsatmalariga tayanib yangi elementlarni mustaqil sinab ko'rish va takomillashtirish
		3. Ansambl uyg'unligini saqlagan holda o'z takliflarini ijro etishda ongli harakat qilish

B7.5- Kichik guruh yoki bo'limni sahnada boshqarish, sahna tartibini nazorat qilish	B7.01.5- Sahnalar harakatlarining badiiy ifodasini yaxshilash bo'yicha takliflar kiritish	Mehnat harakatlari: 1. Kichik guruh yoki bo'lim sahnada harakatlarini kuzatish va nazorat qilish 2. Sahnalar harakatlarining badiiy ifodasini oshirish bo'yicha takliflar ishlab chiqish 3. Murabbiy bilan maslahatlashib takliflarni amaliyotga tadbiq etish 4. Guruh ijrosida ritm va koordinatsiyani saqlash 5. Taklif qilingan badiiy elementlar va o'zgarishlarni sahnada sinab ko'rish va yaxshilash Ko'nikma: Guruh, bo'lim sahnalar harakatlarini nazorat qilish Sahnalar harakatlarini badiiy ifoda bilan boyitish Murabbiy ko'rsatmalari asosida takliflarni amalda sinab ko'rish Ansambl bilan uyg'un va tartibli ishlash Badiiy yechimlarni sahna ijrosida mustaqil takomillashtirish Bilim: Kichik guruh yoki bo'limni sahnada boshqarish tamoyillari Sahnalar harakatlarining badiiy ifoda va estetik talablari Ansambl ijrosida ritm va koordinatsiyani saqlash qoidalari Takliflar ishlab chiqish va ijroga tadbiq etish usullari Murabbiy bilan samarali muloqot va sahna muvofiqlashtirish prinsiplari
	B7.02.5- Sahnalar ijrosi davomida xatoliklarni aniqlash va tuzatish	Mehnat harakatlari: 1. Sahnalar ijrosi davomida guruh yoki bo'lim harakatlarini diqqat bilan kuzatish 2. Xatolik va uyg'unsizliklarni aniqlash 3. Aniqlangan xatolarni murabbiy ko'rsatmalari yoki o'z tashabbusi bilan tuzatish 4. Guruh a'zolarini sahna tartibiga moslashtirish va qo'llab-quvvatlash 5. Xatolarni qayta takrorlanmasligi uchun mashg'ulot va sahna jarayonida koordinatsiyani ta'minlash Ko'nikma: Sahnalar ijrosi davomida xatolarni aniqlash Guruh harakatlarini tartibga solish va uyg'unlashtirish Xatolarni tezkor va samarali tuzatish Murabbiy ko'rsatmalarini ijroga tadbiq etish Ansambl bilan uyg'un va barqaror ishlash Bilim: Sahnalar ijrosi va kichik guruh harakatlarini nazorat qilish tamoyillari Xatoliklarni aniqlash va tuzatish metodikasi Ansambl uyg'unligini saqlash va sahna tartibi qoidalari Murabbiy ko'rsatmalari asosida badiiy va texnik tuzatishlar qilish

		Sahna mashg'ulotlari davomida xatolarni kamaytirish tamoyillari
	B7.03.5- Ansambl a'zolarining sahna tayyorgarligini nazorat qilish va rag'batlantirish	Mehnat harakatlari: 1. Ansambl a'zolarining sahnaga tayyorligini kuzatish va baholash 2. Har bir artistning mashg'ulot va sahna oldi tayyorgarligini tekshirish 3. Tayyorlikdagi kamchiliklarni aniqlash va tuzatishga yordam berish 4. Ansambl a'zolarini rag'batlantirish va motivatsiya berish 5. Sahnada intizom va tartibni saqlash uchun ko'rsatmalar berish Ko'nikma: Ansambl a'zolarining tayyorligini kuzatish va baholash Kamchiliklarni aniqlash va tuzatishga ko'maklashish Rag'batlantirish va motivatsiya berish Sahnada intizom va tartibni saqlash Guruh bilan uyg'un va samarali ishlash Bilim: Ansambl a'zolarining sahnaga tayyorgarlik tamoyillari Tayyorlikni baholash va xatoliklarni aniqlash usullari Rag'batlantirish va motivatsiya berish prinsiplari Sahnada intizom va tartibni saqlash qoidalari Murabbiy ko'rsatmalari va sahna boshqaruvi asoslari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Kichik guruh yoki bo'limni sahnada boshqarish va tartibni saqlash uchun javobgar 2. Guruh a'zolarining sahnaga tayyorligini mustaqil nazorat qilish va rag'batlantirish 3. Sahna ijrosi davomida o'z qarorlari va harakatlarini ongli ravishda boshqarish
B8.5- Yangi raqs qismlarini o'rganish, sahna kompozitsiyalarini sozlash va murabbiy bilan ishlash	B8.01.5- Yangi raqs qismlarini o'rganish va sahnaga moslashtirish	Mehnat harakatlari: 1. Murabbiy ko'rsatmalariga binoan yangi raqs qismlarini yodlash va o'zlashtirish 2. Har bir raqs qismini sahna sharoitiga moslashtirish 3. Harakatlar ketma-ketligini va sahnadagi joylashuvni uyg'unlashtirish 4. Raqs qismlarini ansambl bilan uyg'un ijro etish 5. Mashg'ulot davomida murabbiy bilan maslahatlashib, sahna kompozitsiyasini takomillashtirish Ko'nikma: Yangi raqs qismlarini tez va to'g'ri o'zlashtirish Harakatlarni sahna sharoitiga moslashtirish Ansambl bilan uyg'un harakat qilish Murabbiy ko'rsatmalariga binoan sahna kompozitsiyasini takomillashtirish Harakatlar va kombinatsiyalarni aniq va badiiy ijro etish Bilim:

		Yangi raqs qismlarini yodlash va sahnaga moslashtirish tamoyillari
		Raqs ketma-ketligi va sahna joylashuvi asoslari
		Ansambl bilan uyg'un ijro etish qoidalar
		Murabbiy ko'rsatmalari va sahna kompozitsiyasi prinsiplari
		Harakatlar va kombinatsiyalarning sahnadagi badiiy talablari
	B8.02.5- Murabbiy bilan birga sahna kompozitsiyasining badiiy va texnik tafsilotlarini aniqlash	Mehnat harakatlari:
		1. Murabbiy bilan maslahatlashib sahna kompozitsiyasining badiiy va texnik elementlarini aniqlash
		2. Harakatlar va raqs qismlarining sahnaga mosligini baholash
		3. Texnik va badiiy xatolarni aniqlash va tuzatish bo'yicha tavsiyalar berish
		4. Kompozitsiya elementlarini amaliyotda sinab ko'rish va takomillashtirish
		5. Ansambl bilan uyg'un ijroni ta'minlash uchun murabbiy bilan doimiy muloqot qilish
		Ko'nikma:
		Sahna kompozitsiyasining badiiy va texnik tafsilotlarini aniqlash
		Harakat va raqs qismlarini sahnaga moslashtirish
		Texnik va badiiy xatolarni aniqlab, tuzatish
		Murabbiy bilan maslahatlashib kompozitsiyani takomillashtirish
		Ansambl bilan uyg'un va samarali ijro etish
		Bilim:
		Sahna kompozitsiyasining badiiy va texnik tuzilishi
		Harakat va raqs qismlarini sahnaga moslashtirish tamoyillari
		Texnik va badiiy xatolarni aniqlash usullari
		Murabbiy bilan samarali muloqot va muvofiqlashtirish prinsiplari
		Ansambl ijrosida uyg'unlik va badiiy estetik talablari
	B8.03.5- Raqs sahnasi uchun kiyim, rekvizit va sahna makonini optimallashtirishd a maslahat berish	Mehnat harakatlari:
		1. Sahna kiyimi, rekvizit va makon elementlarini tahlil qilish va baholash
		2. Murabbiy bilan maslahatlashib sahna vizual va texnik jihatlarini optimallashtirish
		3. Kiyim va rekvizitlarning raqs harakatlariga mosligini tekshirish
		4. Sahna makonini raqs ijrosiga qulay tarzda tashkil etish bo'yicha takliflar berish
		5. Ansambl ijrosini va sahna uyg'unligini ta'minlash uchun tavsiyalarni amaliyotga tadbiiq etish
		Ko'nikma:
		Kiyim, rekvizit va sahna makonini raqs ijrosiga moslashtirish
		Murabbiy bilan maslahatlashib takliflar berish

		Harakat va kombinatsiyalar bilan kiyim va rekvizit uyg'unligini ta'minlash
		Sahna makonini ijro uchun optimallashtirish
		Tavsiyalarni amaliyotga tadbqiq etib ansambl uyg'unligini saqlash
		Bilim:
		Sahna kiyimi, rekvizit va makon elementlari asoslari
		Raqs harakatlariga kiyim va rekvizit mosligini baholash tamoyillari
		Sahna makonini optimallashtirish va ijroga moslashtirish qoidalari
		Murabbiy bilan maslahatlashish va sahna vizualini yaxshilash prinsiplari
		Ansambl ijrosi va sahna uyg'unligini ta'minlash tamoyillari
B9.5- Boshlang'ich va o'rta darajadagi raqqoslarni sahna texnikasi va ijrosiga o'rgatish	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Yangi raqs qismlarini mustaqil o'zlashtirish va sahnaga moslashtirish uchun javobgar
		2. Murabbiy bilan ishlashda sahna kompozitsiyasini takomillashtirish bo'yicha mustaqil takliflar berish
		3. Ansambl uyg'unligini saqlash va sahna ijrosini sifatli bajarish uchun ongli harakat qilish
	B9.01.5- Boshlang'ich va o'rta darajadagi raqqoslarga sahna texnikasini o'rgatish	Mehnat harakatlari:
		1. Boshlang'ich va o'rta darajadagi raqqoslarga sahna texnikasining asosiy harakatlarini tushuntirish
		2. Harakatlarni namoyish qilib, raqqoslarni amaliyotda yo'naltirish
		3. Har bir raqqosning texnika bajarilishini kuzatish va xatolarni aniqlash
		4. Texnikani to'g'ri bajarishga ko'maklashish va tuzatishlar kiritish
		5. Mashg'ulot davomida raqqoslarning rivojlanishini rag'batlantirish va baholash
		Ko'nikma:
		Sahna texnikasini tushuntirish va amaliyotda namoyish etish
		Raqqoslarning harakatini kuzatish va tuzatish
		Har bir raqqosga individual yondashish
		Mashg'ulot davomida rag'batlantirish va baholash
		Texnikani mustahkamlash va ijroni yaxshilash
		Bilim:
		Boshlang'ich va o'rta darajadagi raqqoslar uchun sahna texnikasi asoslari
		Harakat va pozitsiyalarni to'g'ri bajarish tamoyillari
		Mashg'ulotni tashkil etish va individual yondashuv usullari
		Xatolarni aniqlash va tuzatish metodikasi
		Rag'batlantirish va baholash prinsiplari
		Mehnat harakatlari:

	B9.02.5- Raqs kombinatsiyalarini mashq qilish jarayonida to'g'ri bajarilishini nazorat qilish	1. Boshlang'ich va o'rta darajadagi raqqoslar mashq qilayotgan raqs kombinatsiyalarini diqqat bilan kuzatish 2. Harakatlar ketma-ketligi va sahna texnikasining to'g'ri bajarilishini baholash 3. Aniqlangan xatoliklarni raqqoslarga tushuntirish va tuzatishga yordam berish 4. Raqs kombinatsiyasini ansambl bilan uyg'unlashtirish va ritmga moslashtirish 5. Mashg'ulot davomida raqqoslarning texnik va badiiy rivojlanishini rag'batlantirish Ko'nikma: Raqs kombinatsiyalarini nazorat qilish va to'g'ri bajarilishini tekshirish Xatolarni aniqlab, raqqoslarga tushuntirish va tuzatish Harakatlarni ansambl bilan uyg'unlashtirish Raqs texnikasini mustahkamlash va ritmga moslash Mashg'ulot davomida raqqoslarni rag'batlantirish va baholash Bilim: Raqs kombinatsiyalari va sahna texnikasini o'rgatish asoslari Harakatlar ketma-ketligi va ritmga moslash tamoyillari Xatoliklarni aniqlash va tuzatish metodikasi Ansambl bilan uyg'un ijro va koordinatsiya qoidalari Raqs mashg'ulotlarini tashkil etish va baholash prinsiplari
	B9.03.5- Yangi artistlarni sahnada mustaqil ishlashga tayyorlash va ularni rivojlantirish	Mehnat harakatlari: 1. Yangi artistlarning sahna texnikasi va harakatlarini kuzatish 2. Har bir artistning mustaqil ishlash ko'nikmalarini aniqlash va rivojlantirish 3. Murabbiy ko'rsatmalari asosida mashg'ulotlarni individual va guruh tarzida tashkil etish 4. Artistlarning xatoliklarini aniqlash va tuzatish bo'yicha yo'naltirish berish 5. Raqs ijrosida badiiy ifoda va sahna uyg'unligini oshirish uchun maslahatlar berish Ko'nikma: Yangi artistlarni mustaqil ishlashga o'rgatish Sahna harakatlarini kuzatish va to'g'ri bajarilishini nazorat qilish Xatolarni tuzatish va artistlarni yo'naltirish Mashg'ulotlarni individual va guruh tarzida tashkil etish Ansambl uyg'unligi va badiiy ifodani oshirish Bilim: Yangi artistlarni sahnada ishlashga tayyorlash tamoyillari Sahna texnikasi va harakatlarini o'rgatish asoslari Individual va guruh mashg'ulotlarini tashkil etish metodikasi Xatoliklarni aniqlash va tuzatish usullari

	Mas’uliyat va mustaqillik	Raqs ijrosida badiiy ifoda va ansambl uyg’unligi qoidalari
		1. Boshlang’ich va o’rta darajadagi raqqoslarni sahna texnikasi va ijrosiga o’rgatishda javobgar
		2. Yangi artistlarni mustaqil ishlashga tayyorlash va rivojlantirish jarayonida ongli qarorlar qabul qilish
		3. Mashg’ulot va sahna ijrosida raqqoslarning rivojlanishini ta’minlash uchun mustaqil harakat qilish
Texnik va/yoki texnologik talab		1. Spot-lampalar va prozhektorlar (sahna harakatini yoritish uchun) 2. Rangli LED yoritgichlar (badiiy effekt yaratish uchun) 3. Moving head lampalar (harakatlanuvchi chiroqlar) 4. Yoritish boshqaruv pultlari (dimmer va sahna lampalarini nazorat qilish) 5. Mikrofonlar (simli va simsiz) – sahnadagi ovoz va musiqa uchun 6. Kolonkalar (stereo va monitor tizimlari) – musiqani eshitish va uyg’unlashish uchun 7. Audio mikser (mixing console) – musiqa va vokal balansini sozlash 8. Musiqa fayllarini ijro qilish uchun kompyuter yoki media pleyer

Kasbning nomi:	Xalq raqslarini sahnalashtiruvchi
Mashg'ulot nomining kodi:	34350
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3-5
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	3-4-5-daraja uchun ish staji talab etilmaydi.
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Maxsus ruxsatlar: Ishga kirish uchun huquqiy asos mavjud bo'lishi kerak; Jins cheklovi yo'q; Ish boshlashdan avval nomzod dastlabki tibbiy ko'rikdan muvaffaqiyatli o'tishi va sog'lig'i kasb xususiyatiga mos kelishi; Nomzod jismoniy bardam, ruhiy barqaror, stress holatlariga chidamli va uzoq vaqt davomida ijodiy faoliyat bilan shug'ullanish; Mashg'ulotlar va sahnaviy tayyorgarlik jarayonida katta jamoa bilan samarali hamkorlik qilish, turli yoshdagi bolalar va ularning ota-onalari bilan muloqotda bo'lish. Ishga munosabat va xulq-atvor: - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; - Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; - Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; - Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; - Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; - Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; - Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish Ko'nikmalariga ega bo'lish; - Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	3-daraja boshlang'ich professional ta'lim, o'rta maxsus ta'lim umumiy o'rta ta'lim;

	4-daraja o'rta professional ta'lim, umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim; 5-daraja o'rta maxsus professional ta'lim, boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim.	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	Mavjud emas	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	Xizmatchi mutaxassis Xalq raqslarini sahnalashtiruvchi	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	6	Xoreograf
	5	Xalq raqs ansambli artisti
	6	Baletmeyster
	6	Konsertmeyster (illyustrator)
	6	Sahna bezakchisi (dekorator)
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
D1.3 - Xalq raqslari elementlarini o'rganish va ijro texnikasiga tayyorlanish	O'qitish natijalari	
	Mehnat harakatlari:	
	1. Xalq raqslariga xos asosiy qadamlar va qo'l harakatlarini kuzatish va tahlil qilish	
	2. Har bir raqs elementining texnik bajarilish ketma-ketligini amaliy mashq qilish	
	3. Qadam va qo'l harakatlarini musiqiy ritm va tempga moslashtirib bajarish	
	4. Harakatlarning aniqligi va plastikligini oshirish uchun takroriy mashqlar bajarish	
	5. O'rganilgan raqs elementlarini kichik kompozitsion bo'laklarda sinab ko'rish	
	Ko'nikma:	
	Raqs elementlari, qadamlari va qo'l harakatlarini to'g'ri bajarish.	
	Harakatlarni musiqaga moslashtirib ijro etish.	
	Tana, qo'l va oyoq harakatlarini uyg'unlashtirish.	
	O'rganilgan raqs elementlarini amaliy mashqlarda qo'llash.	
	Texnikani takomillashtirish uchun mustaqil mashq qilish	
	Bilim:	
	O'zbek va boshqa xalq raqslarining asosiy elementlari va uslublari	
	Raqs qadamlari va qo'l harakatlarining texnik bajarilish qoidalari	
	Musiqiy ritm, temp va o'lchov tushunchalari	
	Sahna ijrosida tana holati va harakatlar muvozanati asoslari	
	Raqs mashg'ulotlarini tashkil etish va xavfsizlik qoidalari	

	D1.02.3 - Jismoniy tayyorgarlik mashqlari va mushaklarni qizitish amallarini bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Mashg'ulot oldidan umumiy jismoniy qizitish mashqlarini bajarish
		2. Bo'g'imlar harakatchanligini oshirishga qaratilgan mashqlarni ketma-ket bajarish
		3. Asosiy mushak guruhlarini faollashtiruvchi cho'zilish mashqlarini bajarish
		4. Nafas va muvozanatni moslashtiruvchi tayyorlov mashqlarini qo'llash
		5. Raqs mashqlariga o'tishdan oldin tana holatini nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Qizitish va jismoniy tayyorgarlik mashqlarini to'g'ri bajarish
		Bo'g'imlar va mushaklar uchun mos mashqlarni tanlash
		Nafas va tana holatini mashqlar davomida boshqarish
		Mashg'ulotga tayyorgarlik jarayonida xavfsizlikni ta'minlash
		Raqs mashqlariga jismoniy tayyor holatda kirish
		Bilim:
		Jismoniy tayyorgarlik va mushaklarni qizitishning asosiy tamoyillari
		Raqs mashg'ulotlari oldidan bajariladigan umumiy va maxsus mashqlar turlari
	D1.03.3 - Ansambl bilan bir vaqtda harakatlanish va ritmni to'g'ri ushlab borish	Bo'g'imlar va mushaklar faoliyatining asosiy xususiyatlari
		Nafas olish va tana muvozanatini boshqarish asoslari
		Jismoniy mashqlarni xavfsiz bajarish qoidalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Musiqa tempini tinglab, harakatlarni ansambl bilan bir vaqtda boshlash
		2. Qadam va qo'l harakatlarini umumiy ritmga mos holda bajarish
		3. Guruhdagi boshqa ijrochilarning harakatlarini kuzatib, ularga moslashish
		4. Raqs davomida tezlik va harakat aniqligini barqaror saqlash
		5. Ansambl uyg'unligini buzuvchi xatolarni o'z vaqtida to'g'rilash
		Ko'nikma:
		Harakatlarni musiqaga aniq moslab bajarish
		Ansambl bilan bir vaqtda va uyg'un harakatlanish
		Ritm va tezlikni barqaror ushlab turish
		Guruhdagi boshqa ijrochilarga tez moslashish
		Sahna ijrosida umumiy uyg'unlikni saqlash
		Bilim:
		Musiqiy ritm, temp va o'lchov asoslari
		Ansambl ijrosida sinxron harakatlanish qoidalari
		Xalq raqslarida qadam va qo'l harakatlarining ritmik tuzilishi
		Sahna makonida harakatlanish va joylashuv tamoyillari
		Guruh ijrosida uyg'unlikni saqlash prinsiplari

	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Xalq raqslari elementlarini o'z vaqtida va sifatli o'zlashtirish uchun mas'ul
		2. Ijro texnikasini takomillashtirish maqsadida mustaqil mashqlarni muntazam bajarish
D2.3 - Sahnadagi ijro jarayonida rejissyor-xoreograf ko'rsatmalarini bajarish	D2.01.3 - Rejissyor tomonidan berilgan harakat, joylashuv va kompozitsiya talablariga rioya qilish	3. Ansambl mashg'ulotlarida umumiy uyg'unlikni saqlash uchun ongli va intizomli harakat qilish
		Mehnat harakatlari:
		1. Rejissyor-xoreograf tomonidan belgilangan sahna joylashuvini diqqat bilan qabul qilish
		2. Harakat va o'tishlarni kompozitsiya talablariga muvofiq aniq bajarish
		3. Sahna chiziqlari va belgilangan nuqtalarga rioya qilib harakatlanish
		4. Berilgan ko'rsatmalar asosida harakatlarni o'z vaqtida moslashtirish
		5. Sahna uyg'unligini saqlash uchun boshqa ijrochilar bilan muvofiqlashib harakat qilish
		Ko'nikma:
		Rejissyor ko'rsatmalarini tez anglash va aniq bajarish
		Sahna joylashuvi va harakatlarni kompozitsiyaga moslashtirish
		O'tishlar va harakatlarni xatosiz bajarish
		Boshqa ijrochilar bilan muvofiqlashib harakat qilish
		Sahna ijrosida intizom va aniqlikni saqlash
		Bilim:
		Sahna kompozitsiyasi va joylashuv (mizanscena) asoslari
		Rejissyor-xoreograf ko'rsatmalarini bajarish tamoyillari
		Xalq raqslarida sahna harakatlari va o'tish qoidalari
		Sahna makonida xavfsiz va aniq harakatlanish qoidalari
		Ansambl ijrosida uyg'unlik va intizom prinsiplari
	D2.02.3 - Guruh bilan uyg'un harakatlanish va sahnadagi yo'nalishlarni aniq bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Sahna libosi va rekvizitlarning holatini ijrodan oldin tekshirish
		2. Libos va rekvizitlarni sahna harakatlariga mos holda to'g'ri qo'llash
		3. Harakat davomida rekvizitlardan xavfsizlik qoidalariga rioya qilib foydalanish
		4. Sahna o'tishlari vaqtida libos va rekvizitlarning boshqalarga xalaqit bermasligini ta'minlash
		5. Ijro tugagach, libos va rekvizitlarni belgilangan tartibda topshirish yoki joyiga qo'yish
		Ko'nikma:
		Libos va rekvizitlardan to'g'ri va ehtiyotkor foydalanish
		Harakat davomida libos va rekvizitlarni boshqarish
		Sahna xavfsizligini saqlagan holda ijro etish
		Rekvizitlar bilan ishlashda aniqlik va muvozanatni ta'minlash

		Ijrodan so'ng libos va rekvizitlarni tartibga keltirish Bilim: Sahna yo'nalishlarini aniq aniqlab harakat qilish Guruh bilan bir vaqtda va uyg'un harakatlanish O'tishlar va burilishlarni xatosiz bajarish Sahna makonida joylashuvni to'g'ri saqlash Ijro jarayonida umumiy sahna uyg'unligini ta'minlash
	D2.03.3 - Libos va rekvizitlardan xavfsiz va to'g'ri foydalanish	Mehnat harakatlari: 1. Sahna libosi va rekvizitlarning holatini ijrodan oldin tekshirish 2. Libos va rekvizitlarni sahna harakatlariga mos holda to'g'ri qo'llash 3. Harakat davomida rekvizitlardan xavfsizlik qoidalariga rioya qilib foydalanish 4. Sahna o'tishlari vaqtida libos va rekvizitlarning boshqalarga xalaqit bermasligini ta'minlash 5. Ijro tugagach, libos va rekvizitlarni belgilangan tartibda topshirish yoki joyiga qo'yish Ko'nikma: Libos va rekvizitlardan to'g'ri va ehtiyotkor foydalanish Harakat davomida libos va rekvizitlarni boshqarish Sahna xavfsizligini saqlagan holda ijro etish Rekvizitlar bilan ishlashda aniqlik va muvozanatni ta'minlash Ijrodan so'ng libos va rekvizitlarni tartibga keltirish Bilim: Sahna liboslari va rekvizit turlarining asosiy xususiyatlari Libos va rekvizitlardan foydalanish bo'yicha xavfsizlik qoidalar Xalq raqslarida libos va rekvizitlarning badiiy ahamiyati Sahna harakatlariga mos libos va rekvizit bilan ishlash tamoyillari Sahna intizomi va jihozlardan foydalanish tartibi
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Rejissyor-xoreograf ko'rsatmalarini sahna ijrosi jarayonida aniq va o'z vaqtida bajarish uchun mas'ul 2. Sahna harakatlari, joylashuv va rekvizitlardan foydalanishda intizomni saqlashga mas'ul 3. Ansambl uyg'unligini ta'minlash va sahna ijrosining sifatini oshirish uchun ongli va mustaqil harakat qiladi
D3.3 - Xalq raqslari ijrosini amaliy mashg'ulotlarda mustahkamlash	D3.01.3 - Raqs kompozitsiyasi elementlarini takrorlash va bosqichma-bosqich yod olish	Mehnat harakatlari: 1. Raqs elementlarini kichik bo'laklarga bo'lib amaliy mashqlarda takrorlash 2. Har bir elementning qadam, qo'l harakati va tana pozitsiyasini aniqlab yod olish 3. Musiqa va ritmga moslashgan holda elementlarni bosqichma-bosqich uyg'unlashtirish 4. Xatoliklarni aniqlab, tuzatish uchun o'z-o'zini kuzatish va mashq qilish

		5. O'rganilgan elementlarni to'liq raqs kompozitsiyasida uyg'unlashtirib ijro etish Ko'nikma: Raqs elementlarini to'g'ri va aniqlik bilan bajarish Elementlarni ritm va musiqaga moslashtirish Kichik bo'laklardan boshlab kompozitsiyani mustahkamlash Xatolarni aniqlash va tuzatish ko'nikmasi O'rganilgan elementlarni ansambl mashg'ulotida uyg'unlashtirish Bilim: Xalq raqsi kompozitsiyasining asosiy elementlari va tuzilishi Raqs qadamlari, qo'l harakatlari va tana pozitsiyalari texnikasi Musiqqa, ritm va tempga moslash tamoyillari Bosqichma-bosqich mashq qilish va yodlash metodikasi Xatolarni aniqlash va tuzatish qoidalari
	D3.02.3 - Ovoz yoki jonli musiqqa bilan uyg'unlikni ta'minlash	Mehnat harakatlari: 1. Musiqaning ritm, temp va ohangini diqqat bilan tinglash 2. Har bir raqs elementi va qadamni musiqiy ritmga moslashtirib mashq qilish 3. Bosqichma-bosqich harakatlarni uyg'unlashtirish va takrorlash 4. Jonli musiqqa ijrosi bilan harakatlarni sinxronlashtirish 5. Uyg'unlikni buzuvchi xatolarni aniqlab, o'z vaqtida to'g'rilash Ko'nikma: Harakatlarni musiqiy ritmga aniq moslab bajarish Bosqichma-bosqich yodlash va takrorlash Jonli musiqqa bilan uyg'un harakat qilish Xatolarni tez aniqlash va tuzatish Ansambl uyg'unligini saqlash va sinxron ijro etish Bilim: Musiqiy ritm, temp va ohang tushunchalari Xalq raqsi elementlarini musiqaga moslashtirish qoidalari Jonli musiqqa va raqs uyg'unligini ta'minlash tamoyillari Bosqichma-bosqich mashq qilish va yodlash metodikasi Sinxron ijro va ansambl uyg'unligi asoslari
	D3.03.3 - Harakatlarda obraz, his-tuyg'u va sahnaviy ifodani shakllantirish	Mehnat harakatlari: 1. Har bir raqs elementida ifodali tana harakatlarini mashq qilish 2. Harakatlar bilan his-tuyg'ularni uyg'unlashtirish va sahnaga chiqarish 3. Yuz, qo'l va tana plastikasini obrazga mos shakllantirish 4. Raqs davomida dramatik o'tishlar va sahnaviy aksentlarni aniqlash 5. Ansambl bilan birgalikda sahnaviy uyg'unlikni ta'minlash Ko'nikma:

		Harakatlarda his-tuyg'u va obrazni ifodalash
		Qo'l, yuz va tana plastikasini sahnaviy maqsadga moslashtirish
		Raqs davomida dramatik o'tishlarni aniqlash va bajarish
		Ansambl bilan uyg'un sahnaviy ijro etish
		Harakatlarni badiiy ifoda bilan boyitish
		Bilim:
		Xalq raqsi harakatlarida ifoda va plastika asoslari
		Obraz, his-tuyg'u va sahnaviy ifodaning badiiy tamoyillari
		Harakatlar bilan emotsiyalarni uyg'unlashtirish qoidalari
		Ansambl ijrosida sahnaviy uyg'unlik va dramatik o'tish prinsiplari
		Raqs kompozitsiyasida sahna aksentlarini yaratish metodikasi
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. O'rganilgan raqs elementlarini muntazam va sifatli mustahkamlash uchun mas'ul
		2. Harakatlar, obraz va sahnaviy ifodani takomillashtirishda mustaqil mashq qiladi
		3. Ansambl mashg'ulotlarida uyg'unlik va ritmni saqlash uchun ongli va intizomli harakat qiladi
D4.4 - Xalq raqslarini sahnaviy kompozitsiya sifatida tayyorlashda ishtirok etish	D4.01.4 - Raqs qoliplari va uslubiy elementlardan foydalanib kompozitsiya yaratishda yordam berish	Mehnat harakatlari:
		1. Raqs qoliplari va uslubiy elementlarni diqqat bilan tahlil qilish va tanlash
		2. Tanlangan elementlarni sahna kompozitsiyasida qanday joylashtirish mumkinligini aniqlash
		3. Murabbiy yoki badiiy rahbar ko'rsatmalariga binoan elementlarni amaliy mashqlarda sinab ko'rish
		4. Harakatlar va uslubiy elementlarni ansambl bilan uyg'unlashtirish
		5. Kompozitsiya yaratishda yuzaga kelgan muammolarni aniqlash va takliflar berish
		Ko'nikma:
		Raqs qoliplari va uslubiy elementlardan maqsadga muvofiq foydalanish
		Tanlangan elementlarni sahna kompozitsiyasida uyg'unlashtirish
		Ansambl bilan birga harakatlarni sinxronlashtirish
		Murabbiy ko'rsatmalariga binoan elementlarni amaliy mashqlarda qo'llash
		Kompozitsiya yaratishda takliflar berish va muammolarni bartaraf etish
		Bilim:
		Xalq raqslari qoliplari va asosiy uslubiy elementlar tushunchalari
		Sahnaviy kompozitsiya yaratishning asosiy tamoyillari
		Raqs elementlarini ansambl bilan uyg'unlashtirish qoidalari
		Badiiy va texnik jihatlarini hisobga olgan holda elementlarni joylashtirish yo'llari

		Kompozitsiya jarayonida yuzaga keladigan muammolarni aniqlash usullari
	D4.02.4 - Raqschilar harakatini muvofiqlashtirish va sahnadagi joylashuvni rejalashtirish	Mehnat harakatlari:
		1. Ansambl a'zolarining harakatlarini kuzatish va moslashuvni ta'minlash
		2. Sahna makonidagi joylashuv va harakat chiziqlarini belgilash
		3. Harakatlarni temp, ritm va musiqaga moslashtirish
		4. Guruhdagi har bir raqqosning pozitsiyasini va masofasini nazorat qilish
		5. Harakatlarda uyg'unlikni saqlash va sahnadagi o'zgarishlarga tez moslashish
		Ko'nikma:
		Ansambl a'zolarining harakatlarini muvofiqlashtirish
		Sahna joylashuvini to'g'ri rejalashtirish
		Harakatlarni ritm va musiqaga moslab bajarish
		Guruhdagi raqqoslar o'rtasidagi masofani nazorat qilish
		Sahnadagi o'zgarishlarga tez moslashish va uyg'un ijro etish
		Bilim:
		Sahna makoni va joylashuv prinsiplari
		Ansambl harakatlarini uyg'unlashtirish tamoyillari
		Raqs temp, ritm va musiqaga moslash qoidalari
		Xalq raqslarida sahna chiziqlari va pozitsiya nazorati
		Guruhdagi uyg'unlikni saqlash va harakatlarni boshqarish usullari
	D4.03.4 - Rejissyor-xoreograf bilan birga raqs partiyalarini sozlash	Mehnat harakatlari:
		1. Raqs partiyalarining texnik va badiiy jihatlarini tahlil qilish
		2. Murabbiy yoki rejissyor ko'rsatmalariga binoan partiyalarni sahnada sinab ko'rish
		3. Har bir raqqosning qadam, ritm va harakatini moslashtirish
		4. Guruhdagi raqqoslar bilan uyg'unlashuvni ta'minlash
		5. Partiyalarni sozlash jarayonida yuzaga kelgan xatolarni aniqlash va tuzatish
		Ko'nikma:
		Raqs partiyalarini texnik va badiiy jihatdan sozlash
		Guruh raqqoslari bilan uyg'un harakat qilish
		Rejissyor ko'rsatmalariga mos ravishda sahnada ishlash
		Xatolarni aniqlash va tuzatish
		Partiyalarni sahnada uyg'unlashtirish va yaxshilash
		Bilim:
		Raqs partiyalari va sahnaviy kompozitsiya asoslari
		Xalq raqsi texnikasi va badiiy ifoda tamoyillari
		Guruhdagi raqqoslar harakatini uyg'unlashtirish qoidalari
		Rejissyor-xoreograf ko'rsatmalarini sahnada qo'llash usullari

	Mas'uliyat va mustaqillik	Xatolarni aniqlash va partiyalarni sozlash metodikasi
		1. Raqs partiyalarini sahnada to'g'ri va sifatli sozlash uchun mas'ul
		2. Guruh a'zolari bilan uyg'un harakatni mustaqil ta'minlaydi
		3. Rejissyor-xoreograf ko'rsatmalarini aniq va o'z vaqtida bajaradi
D5.4 - Raqs elementlarini boshqa ijrochilarga o'rgatish va mashg'ulotlarni tashkil etish	D5.01.4 - Qadamlar, qo'l-oyoq harakatlari, ritm va plastika bo'yicha dars berish	Mehnat harakatlari:
		1. Raqs elementlarini kichik bo'laklarga ajratib tushuntirish
		2. Har bir qadam, qo'l-oyoq harakati va plastika elementlarini namoyish etish
		3. Talabalar yoki ijrochilar bilan bosqichma-bosqich mashq qilish
		4. Ritm va musiqaga moslashni amaliy tarzda o'rgatish
		5. Mashg'ulot davomida xatolarni aniqlash va tuzatish
		Ko'nikma:
		Qadamlar va harakatlarni to'g'ri namoyish qilish
		Talabalarni ritm va plastika bo'yicha yo'naltirish
		Mashg'ulotni bosqichma-bosqich tashkil etish va boshqarish
		Xatolarni aniqlash va tuzatish ko'nikmasi
		Ansambl uyg'unligini saqlash va sinxron ijro etishni ta'minlash
		Bilim:
		Xalq raqsi qadam, qo'l-oyoq harakati va plastika asoslari
		Musiqiy ritm va tempga moslash tamoyillari
		O'rgatish metodikasi va mashg'ulotlarni bosqichma-bosqich tashkil etish
		Talaba yoki ijrochilar xatolarini aniqlash va tuzatish usullari
		Ansambl bilan uyg'un ijro va sinxronlik tamoyillari
	D5.02.4 - Raqsni qismlarga ajratib, texnika va mazmunini tushuntirish	Mehnat harakatlari:
		1. Raqs kompozitsiyasini asosiy qismlarga ajratish va tartiblab ko'rsatish
		2. Har bir qismning texnik jihatlarini amaliy namoyish etish
		3. Qismning badiiy mazmunini va ifoda usullarini tushuntirish
		4. Talabalar yoki ijrochilar bilan mashq qilish va amaliy ko'rsatmalar berish
		5. Xatoliklar va noto'g'ri ijrolarni aniqlab, tuzatish
		Ko'nikma:
		Raqs qismlarini aniq va tushunarli tarzda ajratib tushuntirish
		Harakatlar va texnik jihatlarini namoyish qilish
		Talabalarni bosqichma-bosqich o'rgatish
		Xatolarni aniqlash va tuzatish ko'nikmasi
		Ansambl uyg'unligini va sinxron ijroni ta'minlash
		Bilim:
		Xalq raqsi qismlari va ularning texnik xususiyatlari

		Har bir raqs qismining badiiy mazmuni va ifoda tamoyillari Raqs elementlarini bosqichma-bosqich tushuntirish metodikasi Mashg'ulotlarni samarali tashkil etish va nazorat qilish qoidalari Talaba yoki ijrochilar xatolarini aniqlash va tuzatish usullari
	D5.03.4 - Ijrochilarning xatolarini aniqlash va tuzatish bo'yicha ko'rsatmalar berish	Mehnat harakatlari: 1. Har bir ijrochining harakatlarini diqqat bilan kuzatish 2. Xatolar va noto'g'ri texnikani aniqlash 3. Aniqlangan xatolarni tushuntirish va tuzatish bo'yicha amaliy ko'rsatmalar berish 4. Talabalarni to'g'ri harakatlarni takrorlashga yo'naltirish 5. Xatolarni tuzatish jarayonida ritm, plastika va sahnaviy uyg'unlikni saqlash Ko'nikma: Ijrochilarning harakatlarini diqqat bilan kuzatish Xatolarni aniqlash va tushuntirish To'g'ri texnikani amaliy tarzda namoyish qilish Talabalarni tuzatishga yo'naltirish Ansambl uyg'unligini va sahnaviy sinxronlikni saqlash Bilim: Xalq raqsi texnikasi va harakat standartlari Harakatdagi xatolar va ularni tuzatish tamoyillari Talaba yoki ijrochilarni boshqarish va yo'naltirish metodikasi Ritm, plastika va sahnaviy uyg'unlik nazoratining asosiy qoidalari Ansambl ijrosida uyg'unlik va sinxronlik tamoyillari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Mashg'ulotlarni rejalashtirish va o'tkazishda mas'ul 2. Ijrochilarning xatolarini aniqlash va ularni mustaqil ravishda tuzatadi 3. Raqs elementlarini o'rgatishda va ansambl uyg'unligini ta'minlashda mustaqil harakat qiladi
D6.4 - Sahna ko'rinishi, libos va rekvizitlar bilan ishlashni tashkil etish	D6.01.4 - Raqs mavzusiga mos libos va aksessuarlarni tanlash jarayonida ishtirok etish	Mehnat harakatlari: 1. Raqs mavzusi va kompozitsiyasini tahlil qilish. 2. Libos va aksessuarlarning sahna ijrosiga mosligini aniqlash 3. Turli variantlarni ko'rib chiqish va tanlash bo'yicha tavsiyalar berish 4. Tanlangan libos va aksessuarlarni amaliy mashg'ulotlarda sinab ko'rish 5. Libos va aksessuarlarning xavfsiz va to'g'ri foydalanilishini nazorat qilish Ko'nikma: Raqs mavzusiga mos libos va aksessuarlarni tanlash Tanlangan elementlarni sahna ijrosiga moslashtirish Variantlarni amaliy mashg'ulotlarda sinab ko'rish

		Libos va aksessuarlarning to'g'ri va xavfsiz foydalanilishini nazorat qilish
		Badiiy hamda texnik jihatdan uyg'unlikni ta'minlash
		Bilim:
D6.02.4 — Rekvizitlardan estetik va xavfsiz foydalanishni yo'lga qo'yish		Sahna kompozitsiyasi va raqs mavzusi asoslari
		Libos va aksessuarlarning badiiy va texnik mosligi
		Rang, shakl va sahna effektlarini hisobga olish tamoyillari
		Libos va aksessuarlarni tanlash va sinab ko'rish metodikasi
		Xavfsizlik va qulaylikni ta'minlash qoidalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Rekvizitlarni tahlil qilib, sahna mavzusiga mosligini aniqlash
		2. Har bir rekvizitning xavfsiz va qulay ishlatilishini tekshirish
		3. Rekvizitlarni sahnada to'g'ri joylashtirish va harakatga moslashtirish
		4. Ansambl a'zolariga rekvizitlardan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar berish
		5. Harakatlar davomida estetik ifoda va uyg'unlikni saqlash
		Ko'nikma:
		Rekvizitlardan xavfsiz va estetik foydalanish
		Sahna makonida rekvizitlarni to'g'ri joylashtirish
		Ansambl a'zolarini rekvizitlardan foydalanishga yo'naltirish
		Harakatlar davomida estetik uyg'unlikni saqlash
		Rekvizitlar bilan ishlash jarayonida yuzaga keladigan muammolarni tez hal qilish
		Bilim:
		Rekvizitlar turlari va ularning sahnadagi funksiyalari.
		Xavfsiz ishlash qoidalari va ergonomik jihatlar.
		Raqs mavzusi va sahna kompozitsiyasiga mos estetik ifoda.
		Rekvizitlarni joylashtirish va harakatga moslashtirish tamoyillari.
		Ansambl bilan uyg'un ishlash va estetik uyg'unlikni ta'minlash.
D6.03.4 - Sahna harakat yo'nalishlari, kirish–chiqishlar va dinamikani rejalashtirish		Mehnat harakatlari:
		1. Sahna makonini tahlil qilib, harakat yo'nalishlarini belgilash
		2. Raqs ijrochilarining kirish va chiqish nuqtalarini rejalashtirish
		3. Harakatlar ritmi va dinamikasini sahna kompozitsiyasiga moslashtirish
		4. Ansambl a'zolari bilan harakatlarni sinxronlashtirish va uyg'unlashtirish
		5. Sahnadagi o'zgarishlarga mos ravishda harakat yo'nalishlarini yangilash va sozlash
		Ko'nikma:
		Sahna harakat yo'nalishlarini belgilash va rejalashtirish.

		Kirish va chiqishlarni to'g'ri tashkil etish
		Harakat ritmi va dinamikasini sahnaga moslashtirish
		Ansambl a'zolari bilan uyg'unlikni ta'minlash
		Harakatlarni sahna sharoitiga mos ravishda tezkor sozlash
		Bilim:
		Sahna makoni va harakat yo'nalishlari asoslari
		Kirish–chiqish nuqtalari va sahna oqimi tamoyillari
		Raqs ritmi, tempo va dinamikasini sahnaga moslashtirish qoidalari
		Ansambl bilan uyg'un ishlash va sinxronlashtirish prinsiplari
		Sahnadagi o'zgarishlarga moslashish va harakatlarni optimallashtirish metodikasi
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Sahna ko'rinishi, libos va rekvizitlarni tanlash va joylashtirishda shaxsiy mas'uliyatni olish
		2. Ansambl a'zolarining sahnadagi harakatlari va rekvizitlardan xavfsiz foydalanishini mustaqil nazorat qilish
		3. Sahna harakat yo'nalishlari, kirish–chiqishlar va dinamikani rejalashtirishda mustaqil harakat qilish
D7.5- Xalq raqslarini sahnalashtirish konsepsiyasini ishlab chiqish	D7.01.5- Raqs g'oyasi, syujeti, obrazlari va badiiy yechimlarini belgilash	Mehnat harakatlari:
		1. Raqs g'oyasi va mavzusini aniqlash
		2. Syujet va obrazlarni tahlil qilish va ularni sahna kompozitsiyasiga moslashtirish
		3. Badiiy yechimlarni yaratish va sahnadagi ifoda vositalarini belgilash
		4. Raqs elementlarini konsepsiyaga mos ravishda tanlash va joylashtirish
		5. Konsepsiyani ansambl a'zolari va murabbiy bilan muvofiqlashtirish
		Ko'nikma:
		Raqs konsepsiyasini loyihalash va vizualizatsiya qilish
		Syujet va obrazlarni sahna harakatlariga moslashtirish
		Badiiy yechimlarni ishlab chiqish va sahnaga tatbiq etish
	D7.02.5- Musiqa, harakat, libos va sahna dizaynining	Konsepsiyani ansambl a'zolari bilan uyg'unlashtirish
		Turli badiiy elementlar va folklor motivlarini integratsiya qilish
		Bilim:
		Raqs g'oyasi, mavzu va syujetini shakllantirish asoslar
		Raqs obrazlari va badiiy yechimlarni yaratish tamoyillari
		Sahna kompozitsiyasi va dramaturgiya elementlari
		Turli raqs uslublari va folklor elementlari bilan ishlash qoidalari
		Ansambl va murabbiy bilan muvofiqlashtirish jarayoni
		Mehnat harakatlari:
		1. Musiqa tanlash va uning ritmiga mos sahna harakatlarini rejalashtirish

	umumiy konsepsiyasini yaratish	2. Libos va rekvizitlarni konsepsiyaga muvofiq tanlash va joylashtirish 3. Sahna dizaynini konsepsiya g'oyasiga moslashtirish 4. Harakat, musiqa va sahna elementlarini uyg'unlashtirish 5. Umumiy konsepsiyani murabbiy va ansambl bilan muvofiqlashtirish Ko'nikma: Musiqa va harakatlarni sahnaga moslashtirish Libos va rekvizitlarni badiiy konsepsiyaga muvofiq tanlash Sahna dizaynini konsepsiya g'oyasiga moslashtirish Harakat, musiqa va sahna elementlarini uyg'unlashtirish Konsepsiyani ansambl va murabbiy bilan muvofiqlashtirish Bilim: Musiqa, harakat, libos va sahna dizayni asoslari Sahna kompozitsiyasini yaratish va vizual uyg'unlik tamoyillari Raqs va sahna elementlarini uyg'unlashtirish qoidalari Turli badiiy va folklor elementlarini sahna konsepsiyasiga integratsiya qilish Ansambl va murabbiy bilan konsepsiyani muvofiqlashtirish jarayoni
	D7.03.5- Milliy raqs maktabi uslublarini tanlash va kreativ yechimlar ishlab chiqish	Mehnat harakatlari: 1. Milliy raqs maktablari uslublarini o'rganish va tahlil qilish 2. Tanlangan uslublarni sahna konsepsiyasiga moslashtirish 3. Kreativ badiiy yechimlarni ishlab chiqish va sahnaga tatbiq etish 4. Raqs elementlari va obrazlarni innovatsion tarzda uyg'unlashtirish 5. Tanlangan uslub va yechimlarni ansambl va murabbiy bilan muvofiqlashtirish Ko'nikma: Milliy raqs uslublarini tahlil qilish va tanlash Tanlangan uslub va elementlarni sahnaga moslashtirish Kreativ va badiiy yechimlarni ishlab chiqish Raqs obrazlari va elementlarini innovatsion tarzda uyg'unlashtirish Badiiy yechimlarni ansambl va murabbiy bilan muvofiqlashtirish Bilim: Milliy raqs maktablari va ularning uslublari asoslari Raqs kompozitsiyalarida kreativ yechimlarni ishlab chiqish tamoyillari Badiiy obraz va ifodani sahnaga tatbiq etish qoidalari Sahna konsepsiyasida turli raqs elementlarini uyg'unlashtirish Ansambl va murabbiy bilan badiiy yechimlarni muvofiqlashtirish jarayoni

	Mas’uliyat va mustaqillik	1. Raqs konsepsiyasini yaratishda o‘z qarorlariga javob berish va natijaga mas’ul 2. Sahna g‘oya va badiiy yechimlarni mustaqil ishlab chiqish va taklif etadi 3. Ansambl va murabbiy bilan muvofiqlashtirish jarayonida mustaqil fikr bildiradi
D8.5- Raqs kompozitsiyasini to‘liq rejissyor- xoreografik ishlanma sifatida yaratish	D8.01.5- Xoreografik partiyalar, guruh harakatlari va ritmik tuzilmani rejalashtirish	Mehnat harakatlari: 1. Raqs kompozitsiyasidagi xoreografik partiyalarni aniqlash va rejalashtirish 2. Guruh harakatlarini sahnaga moslashtirish va uyg‘unlashtirish 3. Ritmik tuzilmani belgilash va ansamblga tatbiq etish 4. Harakatlar va sahna elementlarini badiiy ifodaga moslashtirish 5. Kompozitsiyani murabbiy va ansambl bilan muvofiqlashtirish Ko‘nikma: Xoreografik partiyalar va guruh harakatlarini sahnaga moslashtirish Ritmik tuzilmani yaratish va ansambl bilan uyg‘unlashtirish Sahna elementlarini badiiy ifodaga moslashtirish Kompozitsiyani rejissyor-xoreograf bilan muvofiqlashtirish Raqs kompozitsiyasida kreativ va estetik yechimlarni tatbiq etish Bilim: Xoreografik partiyalar, guruh harakatlari va ritmik tuzilma asoslari Sahna kompozitsiyasi va badiiy konsepsiya yaratish qoidalar Ansamblidagi harakatlarni uyg‘unlashtirish va sahna ritmini boshqarish Turli badiiy elementlarni sahnaga integratsiya qilish Rejissyor-xoreograf va ansambl bilan ish yuritish tamoyillari
	D8.02.4- Raqschilarga texnika, ekspressiya va sahnaviy obraz bo‘yicha talablar qo‘yish	Mehnat harakatlari: 1. Raqschilarga sahna texnikasi bo‘yicha talablarni aniq belgilash 2. Harakat va obrazlarni ekspressiv tarzda ifodalashni yo‘lga qo‘yish 3. Sahnaviy obrazlarni yaratish va raqqoslarga tatbiq etishni nazorat qilish 4. Guruh va individual raqqoslarning harakatini kuzatish va tuzatish 5. Texnika, ekspressiya va sahnaviy obrazni murabbiy bilan muvofiqlashtirish Ko‘nikma: Raqschilarga texnika va ekspressiya bo‘yicha aniq ko‘rsatmalar berish

		Sahnaviy obrazni yaratish va unga raqqoslarni moslashtirish
		Guruh va individual raqqoslarning harakatini kuzatish va tuzatish
		Texnika, ekspressiya va sahnaviy obrazni ansambl bilan uyg'unlashtirish
		Sahna ijrosini badiiy va texnik nuqtai nazardan tahlil qilish va takomillashtirish
		Bilim:
		Sahna texnikasi va raqs harakatlarining asosiy qoidalari
		Ekspressiya va sahnaviy obrazni yaratish tamoyillari
		Raqschilarni boshqarish va ularni sahna ko'rsatmalariga moslashtirish usullari
		Guruh va individual ijroning badiiy va texnik talablarini baholash mezonlari
		Rejissyor-xoreografik konsepsiya va ansambl bilan ishlash prinsiplari
	D8.03.5- Repetitsiya jarayonini boshqarish va badiiy sifati uchun mas'ul bo'lish	Mehnat harakatlari:
		1.Repetitsiya jarayonini rejalashtirish va sahna mashg'ulotlarini tashkil etish
		2.Raqschilar harakatini kuzatish va sahna texnikasi bo'yicha tuzatishlar kiritish
		3.Badiiy ifoda, obraz va sahnaviy ritmni nazorat qilish
		4.Guruh va individual raqqoslarning ishlash samaradorligini baholash
		5.Repetitsiya jarayonida ansambl bilan murabbiy va xoreografik konsepsiyani uyg'unlashtirish
		Ko'nikma:
		Repetitsiya jarayonini samarali boshqarish va vaqtni rejalashtirish
		Raqschilar harakatini kuzatish va sahna texnikasini tuzatish
		Badiiy ifoda, sahnaviy ritm va obrazni nazorat qilish
		Guruh va individual raqqoslar ishini baholash va rag'batlantirish
		Ansambl bilan murabbiy va xoreografik konsepsiyani uyg'unlashtirish
		Bilim:
		Repetitsiya jarayonlarini tashkil etish va boshqarish usullari
		Sahna texnikasi va raqs ijrosining badiiy talablarini baholash mezonlari
		Raqs kompozitsiyasi va guruh ijrosini badiiy va texnik nuqtai nazardan tahlil qilish
		Guruh va individual raqqoslarni boshqarish, nazorat qilish va rag'batlantirish usullari
		Rejissyor-xoreografik konsepsiya va ansambl bilan ishlash prinsiplari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Repetitsiya va sahna ijrosining badiiy sifati uchun to'liq mas'ul

		2. Raqs kompozitsiyasini yaratish va amalga oshirish jarayonida mustaqil qarorlar qabul qiladi
		3. Guruh va individual raqqoslarning ishlashini nazorat qilish va kerakli tuzatishlarni mustaqil amalga oshiradi
D9.5- Sahna qo'yilmasining badiiy va texnik uyg'unligini ta'minlash	D9.01.5- Libos, yoritish, musiq va dekoratsiyaning bir-biriga mosligini nazorat qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Sahna liboslari, yoritish, musiqa va dekoratsiyalarni o'zaro uyg'unligini kuzatish
		2. Har bir sahna elementi o'z vaqtida va mos tarzda ishlashini nazorat qilish
		3. Sahna texnikasi va badiiy ifodaning uyg'unligini baholash
		4. Kerak bo'lganda sahna elementlarini moslashtirish yoki tuzatish bo'yicha takliflar berish
		5. Rejissyor-xoreograf bilan muvofiqlikda sahna ijrosini nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Sahna liboslari, rekvizit va yoritish elementlarini monitoring qilish
		Badiiy va texnik uyg'unlikni tahlil qilish va baholash
		Sahna elementlarini tezkor va samarali tarzda moslashtirish
		Rejissyor-xoreograf bilan hamkorlikda sahna ijrosini boshqarish
		Guruh va individual ijrochilarning sahna ishlashini nazorat qilish va rag'batlantirish
		Bilim:
		Sahna liboslari, yoritish, musiqa va dekoratsiyalar asoslari
		Badiiy va texnik uyg'unlik mezonlari
		Sahna texnikasi va sahnada harakatlanish qoidalari
		Rejissyor-xoreografik konsepsiya va sahna ijrosi talablarini tushunish
		Sahna elementlarini bir-biriga moslashtirish usullari
	D9.02.5- Sahnadagi harakatlar xavfsizligi va professional talablarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Sahnadagi barcha harakatlar xavfsizligini muntazam nazorat qilish
		2. Raqschilar va sahna xodimlari uchun xavfsizlik qoidalarini tushuntirish va rioya etilishini ta'minlash
		3. Sahna elementlari bilan ishlashda xavfsizlik choralari qo'llash
		4. Professional texnik va badiiy talablar bajarilishini kuzatish
		5. Xatolik yoki xavf yuzaga kelganda tezkor choralar ko'rish va tuzatish
		Ko'nikma:
		Sahnadagi harakatlarni xavfsiz va to'g'ri nazorat qilish
		Xavf-xatarni aniqlash va uni bartaraf etish
		Raqschilar va sahna xodimlariga xavfsizlik bo'yicha ko'rsatmalar berish
		Professional texnik va badiiy talablarni amalda ta'minlash

		Sahnadagi xatoliklarni tezkor aniqlash va tuzatish
		Bilim:
		Sahna xavfsizligi qoidalari va me'yoriy talablar
		Raqs va sahna texnikasining professional standartlari
		Libos, rekvizit va sahna jihozlaridan xavfsiz foydalanish qoidalari
		Favqulodda vaziyatlarda harakat qilish tartibi
		Sahnadagi ijro va koordinatsiya asoslari
	D9.03.5- Tomoshabin uchun ta'sirchan badiiy ko'rinish yaratishni tashkil etish	Mehnat harakatlari:
		1. Raqs kompozitsiyasining badiiy obrazini aniqlash va sahnada ifodalash
		2. Libos, yoritish, musiqa va sahna dekoratsiyasini tomoshabin idrokiga moslashtirish
		3. Sahna harakatlari va ritmni tomoshabin e'tiborini jalb qiladigan tarzda sozlash
		4. Har bir raqqosning sahnadagi joylashuvi va harakatini badiiy ifodaga moslashtirish
		5. Kompozitsiya davomida ta'sirchan sahna tasvirini yaratish uchun raqqoslar va texnik jihozlarni boshqarish
		Ko'nikma:
		Raqs kompozitsiyasini badiiy va texnik jihatdan sahnada ifodalash
		Libos, yoritish, musiqa va sahna bezaklarini integratsiyalash va muvofiqlashtirish
		Raqs ijrochilari harakatini badiiy obrazga moslashtirish
		Sahna dinamikasini yaratish va ta'sirchan sahna obrazini boshqarish
		Tomoshabin idrokini hisobga olgan holda sahna effektlarini tashkil etish
		Bilim:
		Xalq raqslari va sahna kompozitsiyalari badiiy asoslari, obraz va ekspressiya uslublari
		Libos, sahna dekoratsiyasi, yoritish va musiqa elementlarining badiiy uyg'unligi
		Raqs harakatlarini tomoshabin e'tiborini jalb qiladigan shaklda tashkil etish qoidalari
		Sahna xavfsizligi va professional talablar
		Tomoshabin psixologiyasi va sahnada hissiy ta'sir yaratish usullari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Badiiy va texnik uyg'unlikni ta'minlashga mas'ul
		2. Xavfsizlik va professional talablarni bajarishga javobgar
		3. Sahna ijrosining badiiy ko'rinishini tashkil etish va tomoshabin e'tiborini jalb qilish bo'yicha mustaqil qarorlar qabul qiladi
	Texnik va/yoki texnologik talab	
	1. Spot-lampalar, prozhektorlar (rangli va oq chiroqlar)	
	2. Moving head yoritgichlar (harakatlanuvchi lampalar)	
	3. LED panel va fon yoritgichlar	
	4. Dimmer va yoritish boshqaruv pultlari	

	5. Mikser (mixing console) 6. Kolonka (stereo va monitor) tizimlari 7. Mikrofonlar: simli va simsiz 8. Audio fayllarni ijroga tayyorlash uchun kompyuter yoki media pleyer 9. Effekt protsessorlar (reverb, echo)
--	---

LOYIHA

Kasbning nomi:	Havaskorlik raqs (teatr) jamoasi rahbari
Mashg'ulot nomining kodi:	34350
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	5-daraja uchun ish staji talab etilmaydi
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Maxsus ruxsatlar: Ishga kirish uchun huquqiy asos mavjud bo'lishi kerak; Jins cheklovi yo'q; Ish boshlashdan avval nomzod dastlabki tibbiy ko'rikdan muvaffaqiyatli o'tishi va sog'lig'i kasb xususiyatiga mos kelishi; Jismoniy bardam, ruhiy barqaror, stress holatlariga chidamli va uzoq vaqt davomida ijodiy faoliyat bilan shug'ullanish; Mashg'ulotlar va sahnaviy tayyorgarlik jarayonida katta jamoa bilan samarali hamkorlik qilish, turli yoshdagi bolalar va ularning ota-onalari bilan muloqotda bo'lish. Ishga munosabat va xulq-atvor: - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; - Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; - Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; - Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; - Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; - Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; - Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish Ko'nikmalariga ega bo'lish; - Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; - Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.

Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:		5-daraja o'rta maxsus professional ta'lim, boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim.	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:		norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		Mavjud emas	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:		Xizmatchi mutaxassis Havaskorlik raqs (teatr) jamoasi rahbari	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:		TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
		6	Xoreograf
		5	Raqs ansambli artisti
		5	Badiiy bezash studiyalari rahbari
Mehnat funksiyalarining tavsifi			
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari		
E1.5 — Raqs (yoki teatr) jamoasi ijodiy faoliyatini rejalashtirish va boshqarish	E1.01.5 — Jamoaning yillik ijodiy rejasi, repertuar siyosati va ijro dasturlarini shakllantirish	O'qitish natijalari	
		Mehnat harakatlari:	
		1. Jamoa a'zolarining ijodiy imkoniyatlari va tayyorgarlik darajasini tahlil qilish	
		2. Yil davomida ijro etiladigan chiqishlar, festival va tanlovlar ro'yxatini aniqlash	
		3. Repertuarni janr, mavzu va murakkablik darajasi bo'yicha muvozanatlash	
		4. Har bir sahna asari uchun ijro muddati va tayyorgarlik bosqichlarini belgilash	
		5. Yillik ijodiy rejani jamoa faoliyati va tashkiliy imkoniyatlarga moslashtirish	
		Ko'nikma:	
		Yillik ijodiy rejani bosqichma-bosqich ishlab chiqish va hujjatlashtirish	
		Jamoa imkoniyatlariga mos repertuarni tanlash va shakllantirish	
		Ijro dasturlarini mavzu va format bo'yicha uyg'unlashtirish	
		Reja va repertuarni tashkiliy hamda vaqt resurslariga moslashtirish	
		Ijodiy faoliyat natijalarini tahlil qilish va rejalarga tuzatish kiritish	
		Bilim:	
		Havaskorlik raqs va teatr jamoalari faoliyatini rejalashtirish tamoyillari	
		Repertuar siyosatini shakllantirishning badiiy va tarbiyaviy mezonlari	
		Turli janr va uslublardagi sahna asarlarining tuzilishi va talablari	
		Festival, tanlov va ommaviy tadbirlar uchun dastur tuzish qoidalari	
		Jamoa a'zolarining yosh, tayyorgarlik va ijodiy imkoniyatlarini hisobga olish usullari	

	E1.02.5 — Asarlarni tanlash, sahna koʻrinishlarini badiiy-gʻoyaviy konsept asosida loyihalash	Mehnat harakatlari: 1. Jamoa yoʻnalishi va maqsadlariga mos badiiy asarlarni tahlil qilish va saralash 2. Tanlangan asarlarning gʻoyaviy mazmuni va tarbiyaviy ahamiyatini baholash 3. Sahna koʻrinishlarining umumiy badiiy konsepsiyasini ishlab chiqish 4. Raqs yoki teatr ifodasi uchun asosiy obraz va sahnaviy yechimlarni belgilash 5. Sahna koʻrinishlarini jamoa ijrochilik imkoniyatlariga moslashtirib loyihalash Koʻnikma: Badiiy va tarbiyaviy jihatdan mos asarlarni tanlab olish Sahna koʻrinishlari uchun gʻoyaviy konsepsiyani shakllantirish Asar mazmunini sahnaviy harakat va ifoda orqali talqin qilish Sahna loyihasini jamoa ijrochilik darajasiga moslashtirish Badiiy yechimlarni amaliy sahna rejalariga aylantirish Bilim: Raqs va teatr asarlarini tanlash mezonlari va badiiy tahlil asoslari Sahna asarining gʻoyaviy-mazmuniy tuzilishi va dramaturgiya elementlari Badiiy konsepsiya ishlab chiqish tamoyillari va sahnaviy ifoda vositalari Havaskor jamoalar uchun mos sahna janrlari va uslublari
	E1.03.5 — Mashgʻulotlar jarayonini tashkil etish va ijodiy intizomni taʼminlash	Mehnat harakatlari: 1. Mashgʻulotlar jadvali va davomiyligini jamoa imkoniyatlariga mos rejalashtirish 2. Mashgʻulotlar mazmunini ijodiy maqsadlar va repertuar talablariga muvofiqlashtirish 3. Ijrochilar ishtiroki va faolligini muntazam nazorat qilish 4. Mashgʻulotlarda ijodiy va tashkiliy intizom qoidalarini joriy etish 5. Ish jarayonida yuzaga keladigan muammolarni tezkor hal etish va tuzatish kiritish Koʻnikma: Mashgʻulotlar jadvalini tuzish va amalda boshqarish Ijodiy intizomni ragʻbatlantirish va zarur hollarda tartibga solish Jamoa aʼzolari bilan samarali muloqot va muvofiqlashtirish Mashgʻulot jarayonida muammolarni aniqlash va tezkor hal etish Mashgʻulotlar natijalariga koʻra tuzatishlar kiritish Bilim: Havaskorlik raqs va teatr jamoalarida mashgʻulotlarni tashkil etish tamoyillari

		Ijodiy jarayonda intizom va mas'uliyatni ta'minlash usullari
		Mashg'ulotlar jarayonida vaqt va resurslarni boshqarish asoslari
		Jamoa bilan ishlashda pedagogik va psixologik yondashuvlar
		Mashg'ulotlar samaradorligini baholash mezonlari
E2.5 — Raqs qo'shiqlari va sahna ko'rinishlarini o'rgatish hamda ijrochilar mahoratini rivojlantirish	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Jamoaning yillik ijodiy rejasi va mashg'ulotlar jarayonining o'z vaqtida va sifatli bajarilishi uchun javobgar
		2. Ijodiy va tashkiliy masalalarda mustaqil qarorlar qabul qilish, zarur hollarda rejaga o'zgartirishlar kiritadi
		3. Mashg'ulotlar jarayonida ijodiy intizom, o'zaro hurmat va samarali ish muhitini ta'minlashga mas'ul
	E2.01.5 — Raqs texnikasi, sahna madaniyati, plastika va ritm bo'yicha mashg'ulotlar o'tkazish	Mehnat harakatlari:
		1. Mashg'ulotlarni jismoniy qizish, texnik mashqlar va sahnaviy harakatlarga bo'lib tashkil etish
		2. Raqs qadamlarini texnik aniqlik va plastika talablariga muvofiq ko'rsatib berish
		3. Sahna madaniyati va ijro intizomi bo'yicha amaliy ko'rsatmalar berish
		4. Ritm va musiqiy tempni his etish uchun maxsus mashqlar o'tkazish
		5. Ijrochilarning individual texnik kamchiliklarini aniqlab, tuzatish mashqlarini berish
		Ko'nikma:
		Raqs harakatlarini aniq, tushunarli va namoyish orqali o'rgatish
		Ijrochilarning texnik va plastik imkoniyatlarini baholash
		Ritm va musiqiylikni rivojlantiruvchi mashqlarni tanlash va qo'llash
		Sahnaviy obraz va harakatlar uyg'unligini shakllantirish
		Mashg'ulot jarayonida intizom va ijodiy muhitni ta'minlash
		Bilim:
		Raqs texnikasining asosiy va murakkab elementlari
		Sahna madaniyati, sahnada o'zini tutish va ijro etikasi qoidalari
		Inson harakati plastikasining anatomik va biomexanik asoslari
		Musiqiy ritm, temp va metr tushunchalari hamda ularning raqs bilan uyg'unligi
		Mashg'ulotlarni tashkil etish metodikasi va pedagogik yondashuvlar
	E2.02.5 — Yangi raqs kompozitsiyalarini bosqichma-bosqich o'rgatish	Mehnat harakatlari:
		1. Raqs kompozitsiyasini qismlarga ajratish va har bir qismni alohida tushuntirish
		2. Ijrochilarga har bir qadam, burilish va qo'l-oyoq harakatlarini ketma-ket namoyish qilish

		3. Ritm, tempo va musiqiy aksentlarga mos harakatlarni mashq qilishni tashkil etish 4. Har bir ijrochining texnika va plastikasini kuzatib, xatolarni aniqlash va tuzatish 5. Qismlarni bosqichma-bosqich birlashtirib, to'liq kompozitsiyani ijro etishni nazorat qilish 6. Mashg'ulot davomida ijrochilar motivatsiyasini oshirish va ular bilan aloqani saqlash Ko'nikma: Raqs qismlarini bosqichma-bosqich ajratib o'rgatish Har bir ijrochining texnika va plastikasini kuzatib, xatolarni tuzatish Kompozitsiyani to'liq sahnaga moslashtirish va birlashtirish Mashg'ulot jarayonini samarali tashkil etish va motivatsiya berish Ijrochilar bilan samarali kommunikatsiya qilish va ularni rag'batlantirish Bilim: Raqs texnikasi va turli milliy hamda zamonaviy uslublar bo'yicha nazariy bilimlar Ritm, tempo va musiqiy aksentlarni tushunish hamda ularni raqs harakatlariga moslashtirish Plastika va sahna madaniyati asoslari Pedagogika va mashg'ulotlarni tashkil etish metodikasi Ijrochilarning individual imkoniyatlari va xatolarini aniqlash usullari
	E2.03.5 — Jamoa a'zolarining ijrochilik salohiyatini baholash va individual rivojlanish bo'yicha tavsiyalar berish	Mehnat harakatlari: 1. Har bir ijrochining raqs texnikasi, ritm va plastikasini kuzatish va tahlil qilish 2. Ijrochilarning sahna harakatlari va obraz ifodasini baholash 3. Individual rivojlanish rejasi va mashg'ulot strategiyasini ishlab chiqish 4. Raqsdagi xatolar va zaif tomonlarni aniqlash hamda tuzatish bo'yicha tavsiyalar berish. 5. Jamoa a'zolarining motivatsiyasini oshirish va rag'batlantirish 6. Ijrochilarni sahnada mustaqil ishlashga tayyorlash uchun individual mashg'ulotlar o'tkazish Ko'nikma: Ijrochilarning texnika va sahna ifodasini mustaqil baholash Individual rivojlanish rejasi va mashg'ulot strategiyasini ishlab chiqish Xatolarni aniqlash va tuzatish bo'yicha aniq tavsiyalar berish Ijrochilar bilan samarali pedagogik va motivatsion muloqot qilish Mashg'ulotlarni individual va guruh bo'yicha tashkil etish

		Natijalarni kuzatish va jamoa a'zolarining rivojlanishini tahlil qilish Bilim: Raqs texnikasi va plastika asoslari, turli uslub va maktablar Ritm, koordinatsiya va sahna harakatlari nazariyasi Jamoa boshqaruvi va pedagogik metodlar asoslari Individual rivojlanish va mehnat intizomi tamoyillari Baholash mezonlari: texnik, badiiy va sahnada ijro qobiliyati Psixologik jihatdan ijrochilarni rag'batlantirish va qo'llab-quvvatlash usullari
	Mas'uliyat mustaqillik va	1. Jamoa a'zolarining raqs texnikasi va sahna ijrosining sifatini ta'minlash uchun javobgar 2. Mashg'ulotlarda belgilangan dastur va pedagogik metodlarga rioya qilinishini nazorat qiladi 3. Ijrochilar mahoratini oshirish va individual rivojlanish bo'yicha tavsiyalar berishda aniqlik va ishonchlilikni ta'minlaydi
E3.5 — Madaniy tadbirlar, konsertlar va chiqishlarni tashkil etish hamda jamoani namoyish etish	E3.01.5 — Konsert, ko'rik-tanlov, festivallar uchun sahna chiqishlarini tayyorlash va rejalashtirish	Mehnat harakatlari: 1. Tadbir dasturini tahlil qilib, sahna chiqishlari uchun vaqt va tartibni belgilash 2. Jamoa a'zolarining sahnaga chiqish ketma-ketligini aniqlash va ro'yxatlash 3. Sahnaga maydonini va texnik jihozlarni tayyorlash, yoritish va ovoz jihozlarini sozlash jarayonida ishtirok etish 4. Har bir raqs yoki sahna qismini texnik va badiiy jihatdan repetitsiya qilish va moslashtirish 5. Libos, rekvizit va sahna dekoratsiyasini tayyorlash hamda ularni sahnaga joylashtirishni nazorat qilish 6. Tartib-intizomni ta'minlash va sahna chiqishlarida xavfsizlik qoidalariga rioya qilinishini kuzatish 7. Jamoa a'zolariga sahna chiqishidagi harakatlar bo'yicha ko'rsatmalar berish va ularni motivatsiya qilish Ko'nikma: Sahna chiqishlarini rejalashtirish va tartibga solish Jamoa a'zolarini boshqarish va motivatsiya qilish, ularning sahnada samarali ishlashini ta'minlash Texnik jihozlar (yoritish, ovoz, dekoratsiya) bilan ishlashni tashkil etish va nazorat qilish Har bir sahna qismini repetitsiya qilish va texnik-badiiy nuqtai nazardan moslashtirish Libos va rekvizitlardan estetik va xavfsiz foydalanishni nazorat qilish Muammolarni tezkor aniqlash va sahna chiqishlarini muvofiqlashtirish Bilim: Sahna san'ati va raqs turlari, xususan havaskorlik jamoalari repertuari xususiyatlari Konsert, ko'rik-tanlov va festival dasturlarini tuzish va ularni sahnaga moslashtirish prinsiplari

		Sahna texnikasi, yoritish, ovoz va dekoratsiya jihozlari ishlash prinsiplari
		Libos, rekvizit va sahna elementlari bilan ishlash qoidalari
		Xavfsizlik va mehnat muhofazasi qoidalari sahna faoliyati kontekstida
		Raqs va sahna chiqishlarida intizom va ritmni ta'minlash usullari
		Sahna san'ati va raqs turlari, xususan havaskorlik jamoalari repertuari xususiyatlari
		Mehnat harakatlari:
E3.02.5 — Jamoaning tashqi hamkorlar, madaniyat muassasalari va tashkilotlar bilan aloqalarini yo'lga qo'yish		1. Tashqi hamkor tashkilotlar, madaniyat muassasalari va festival tashkilotchilari bilan uchrashuvlar o'tkazish va kelishuvlar tuzish
		2. Jamoaning repertuarini va sahna chiqishlarini hamkorlarga taqdim etish, ularni loyiha va dastur bilan tanishtirish
		3. Hamkorlik shartlari, muddatlar va resurslarni muvofiqlashtirish uchun rasmiy xatlar, memorandum va bitimlar tayyorlash
		4. Madaniy tadbirlar, konsertlar va chiqishlar bo'yicha tashqi aloqalarni rejalashtirish va monitoring qilish
		5. Hamkorlar bilan muloqot jarayonida jamoa manfaatlarini himoya qilish va ijodiy tashabbuslarni targ'ib qilish
		6. Aloqa jarayonida yuzaga keladigan nizolarni hal qilish va ishni davom ettirish uchun tezkor yechimlar ishlab chiqish
		Ko'nikma:
		Tashqi hamkorlar bilan samarali muloqot qilish va munosabatlarni rivojlantirish
		Jamoaning repertuar va sahna chiqishlarini taqdim etish va targ'ib qilish
		Aloqa jarayonida yuzaga kelgan nizolarni tez va konstruktiv hal qilish
		Rasmiy hujjatlarni tayyorlash, shartnoma va bitimlarni rasmiylashtirish
		Tashqi aloqalarni rejalashtirish va monitoring qilish, natijalarni tahlil qilish
		Bilim:
		Madaniyat va san'at sohasidagi tashkiliy faoliyat, festival va konsertlarni tashkil etish tartiblari
		Tashqi hamkorlar bilan shartnomalar, memorandumlar va rasmiy hujjatlar tuzish qoidalari
		Raqs va sahna ijrosi bilan bog'liq standartlar, repertuar talablari va badiiy me'yorlar
		Tashqi kommunikatsiya va PR asoslari, hamkorlik va muzokara jarayonlari
		Madaniy tadbirlarni rejalashtirish va monitoring qilish metodikasi

	E3.03.5 — Sahna liboslari, rekvizitlar, texnik jihozlar bilan taʼminlanganligini nazorat qilish va chiqish jarayonini boshqarish	Mehnat harakatlari:	
		1. Sahna liboslari va rekvizitlar roʻyxatini tekshirish, yetarililigini va toʻgʻri joylashuvini taʼminlash	
		2. Texnik jihozlar (yoritish, ovoz tizimi, sahna moslamalari) ishlash holatini oldindan nazorat qilish	
		3. Libos va rekvizitlar bilan ishlash boʻyicha artistlarni yoʻl-yoʻriq bilan taʼminlash	
		4. Sahna chiqishi davomida texnik jihozlar va rekvizitlarning oʻz vaqtida ishlashini monitoring qilish	
		5. Chiqish jarayonida yuzaga keladigan texnik yoki tashkiliy muammolarni tezkorlik bilan hal qilish	
		6. Sahna chiqishiga tayyorgarlik koʻrish va chiqish vaqtida barcha elementlarning uygʻunligini taʼminlash	
		7. Sahna jarayonini muvofiqlashtirish va artistlar harakatini libos, rekvizit va texnika bilan uygʻunlashtirish	
		Koʻnikma:	
		Sahna liboslari va rekvizitlarni tekshirish va tartibga solish	
		Texnik jihozlar ishlashini monitoring qilish va sozlash	
		Artistlar bilan samarali kommunikatsiya oʻrnatish, ularga yoʻl-yoʻriq berish	
		Chiqish jarayonida vaqtni boshqarish va sahnani uygʻunlashtirish	
		Muammoli vaziyatlarni aniqlash va tezkor yechim topish	
		Sahna harakatlarini libos, rekvizit va texnik elementlar bilan uygʻunlashtira olish	
		Bilim:	
		Sahna liboslari va rekvizitlar turlari, ularning funksiyalari va saqlash qoidalari	
		Sahna texnik jihozlari: yoritish, ovoz tizimi, sahna mexanizmlari va ularning ishlash prinsiplari	
	Sahna chiqishining badiiy va texnik talablari, sahna koordinatsiyasi		
	Texnik va tashkiliy xavfsizlik qoidalari, sanʼatkorlarning libos va rekvizitlardan xavfsiz foydalanish tartibi		
Konsert, tomosha yoki chiqish jarayonini boshqarish metodlari			
Sahna chiqishida muammolarni oldini olish va tezkor hal qilish usullari			
	Masʼuliyat va mustaqillik	1. Sahna chiqishining badiiy va texnik uygʻunligini taʼminlash, libos, rekvizit va texnik jihozlarning toʻliq va xavfsiz ishlashiga javobgar	
		2. Chiqish jarayonida sahna elementlarini nazorat qilish, muammolarni aniqlash va tezkor yechimlar topishda mustaqil qaror qabul qiladi	
Texnik va/yoki texnologik talab		1. Sahna yoritish uskunolari – reflektorlar, led yoritgichlar, sahna fokus lampalari, rangli filtrlar 2. Ovoz tizimlari – mikrofonlar (simli va simsiz), karnaylar, ovoz kuchaytirgichlar, audio mikserlar	

	3.Multimedia va proyeksiya qurilmalari – projektorlar, ekranlar, video-mapping uskunolari 4.Sahna texnikasi – sahna platformalari, qatlanadigan dekoratsiyalar, sahna ko'targichlar va silindrik mexanizmlar 5.Rekvizitlar va liboslar uchun texnik jihozlar – kiyim shkaflari, liboslarni saqlash va tikish uchun mos uskunalar, rekvizitlarni tashish va saqlash uchun qutilar 6.Sahna harakatini boshqarish tizimlari – elektr motorlar, treklardagi o'zgartirishlar, masofadan boshqariladigan sahna elementlari.
--	---

LOYIHA

Kasbning nomi:	Estrada raqs artisti
Mashg'ulot nomining kodi:	34350
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3-5
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	5-daraja uchun ish staji talab etilmaydi
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Maxsus ruxsatlar: Ishga kirish uchun huquqiy asos mavjud bo'lishi kerak; Jins cheklovi yo'q; Ish boshlashdan avval nomzod dastlabki tibbiy ko'rikdan muvaffaqiyatli o'tishi va sog'lig'i kasb xususiyatiga mos kelishi; Jismoniy bardam, ruhiy barqaror, stress holatlariga chidamli va uzoq vaqt davomida ijodiy faoliyat bilan shug'ullanish; Mashg'ulotlar va sahnaviy tayyorgarlik jarayonida katta jamoa bilan samarali hamkorlik qilish, turli yoshdagi bolalar va ularning ota-onalari bilan muloqotda bo'lish. Ishga munosabat va xulq-atvor: - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; - Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; - Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; - Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; - Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; - Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; - Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish Ko'nikmalariga ega bo'lish; - Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; - Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	5-daraja o'rta maxsus professional ta'lim, boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim.

Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	Mavjud emas	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	Xizmatchi mutaxassis Estrada raqs artisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	6	Xoreograf
	5	Raqs ansambli artisti
	5	Badiiy bezash studiyalari rahbari
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
F1.5 — Estrada raqs ijrochiligini badiiy-talab darajasida bajarish	F1.01.5 — Raqs texnikasi, plastika, dinamika va sahna harakatlarini yuqori darajada ijro etish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Raqs kompozitsiyasini tahlil qilib, sahna ifodasi uchun moslashtirish
		2. Musiqa ritmi va ohangiga mos holda raqs elementlari va qadamlari texnikasini bajarish
		3. Tana plastikasini boshqarish va sahna muvozanatini ta'minlash
		4. Emotsiyalar va badiiy ifodani sahna harakatlariga uyg'unlashtirish
		5. Sahna makonidan samarali foydalanish, pozitsiyalarni va harakatlarni to'g'ri aniqlash
		Ko'nikma:
		Kompozitsiyani tahlil qilish, sahna harakatlarini moslashtirish, badiiy obraz yaratish.
		Ritmni his qilish, qadamlari va harakatlarni musiqaga moslashtirish, texnik jihatdan to'g'ri bajarish.
		Tana harakatlarini boshqarish, muvozanatni saqlash, estetik plastika yaratish
		Emotsiyalarni aniq ifodalash, badiiy obrazni sahnada aks ettirish, tomoshabinga ta'sir qilish
		Harakatlarni makon bo'yicha to'g'ri joylashtirish, sahnada koordinatsiya va oriyentatsiyani saqlash
		Bilim:
		Raqs kompozitsiyasi tuzilishi, sahna ifodasi va dramaturgiya asoslari
		Musiqa nazariyasi, ritm va tempo tushunchalari, raqs texnikasi
		Tana anatomiya asoslari, harakatlar fiziologiyasi, muvozanat va plastika qonunlari
		Badiiy ifoda va sahna psixologiyasi, mimika va dramatik ifoda
		Sahna makoni, ijrochilar o'rtasidagi joylashuv, sahna harakatlarini rejalashtirish yo'llari
		Mehnat harakatlari:

	F1.02.5 — Musiqa ritmi, tempi va kayfiyatiga mos holda raqs kompozitsiyasini badiiy ifodalash	1. Raqs kompozitsiyasini tahlil qilib, sahnadagi ifodasi va dramaturgiyasini belgilash
		2. Musiqa ritmi va tempiga mos holda harakatlar tezligi va intensivligini sozlash
		3. Tana plastikasini va sahna muvozanatini boshqarib, harakatlarni aniq va estetik bajarish
		4. Emotsiyalar, kayfiyat va badiiy ifodani harakatlarga uyg'unlashtirish
		5. Sahnada makonini samarali ishlatib, ijrochilar orasidagi pozitsiyalar va harakat ketma-ketligini aniqlash
		Ko'nikma:
		Kompozitsiyani tahlil qilish, sahna harakatlarini moslashtirish, badiiy obraz yaratish
		Ritmni his qilish, harakatlarni musiqaga moslashtirish, tempo va intensivlikni boshqarish
		Tana harakatlarini boshqarish, muvozanatni saqlash, sahnada estetik plastika yaratish
		Emotsiyalarni aniq ifodalash, badiiy obrazni sahnada aks ettirish, tomoshabinga ta'sir qilish
		Harakatlarni makon bo'yicha to'g'ri joylashtirish, sahnada koordinatsiya va oriyentatsiyani saqlash
		Bilim:
		Raqs kompozitsiyasi tuzilishi, dramaturgiya asoslari, sahna ifodasi va sahna san'ati
		Musiqa nazariyasi, ritm, tempo va kayfiyat tushunchalari, raqs texnikasi
	F1.03.5 — Solo, duet yoki guruh shaklidagi chiqishlarda sahna madaniyati va ekspressiyani namoyon etish	Tana anatomiya va harakat fiziologiyasi, muvozanat va plastika qonunlari
		Badiiy ifoda, sahna psixologiyasi, mime va dramatik ifoda
		Sahnada makon va sahna harakatlarini rejalashtirish, ijrochilar o'rtasidagi joylashuv
		Mehnat harakatlari:
		1. Raqs kompozitsiyasini sahna sharoitiga moslashtirib, solo, duet yoki guruh shaklidagi chiqishga tayyorlash
		2. Sahnadagi ekspressiya va emotsiyalarni harakatlar orqali aniq ifodalash
		3. Ijrochilar o'rtasida sahna uyg'unligini saqlash va jamoa bilan sinxron harakat qilish
		4. Sahnada odob-axloq qoidalariga rioya qilish va chiqish davomida madaniyatni namoyon etish
		5. Tomoshabin bilan vizual va badiiy aloqani yaratish orqali sahnadagi ta'sirni oshirish
		Ko'nikma:
		Solo, duet va guruh chiqishlarini rejalashtirish, sahna harakatlarini moslashtirish, badiiy obraz yaratish
		Emotsiyalarni harakatlar orqali ifodalash, sahna obrazini jonlantirish, tomoshabinga ta'sir qilish

		Sinxron harakat qilish, sahnadagi uyg'unlikni boshqarish, jamoa bilan samarali ishlash
		Madaniyatli harakat qilish, sahnadagi odob-axloqni saqlash, professional chiqish
		Tomoshabin e'tiborini jalb qilish, sahna bilan interaktiv aloqani yaratish, ta'sirli ijro namoyish qilish
		Bilim:
		Raqs kompozitsiyasini tahlil qilish, sahna dramaturgiyasi, solo va jamoaviy ijro uslublari.
		Badiiy ifoda, mime, dramatik va emotsional sahna psixologiyasi
		Sahna koordinatsiyasi, jamoaviy ijro texnikasi, sahna makoni va joylashuvi
		Sahna madaniyati, etik qoidalar va chiqish tartiblari
		Tomoshabin psixologiyasi, vizual kommunikatsiya asoslari, sahna san'ati
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Estrada raqs chiqishlarining badiiy sifati, sahna madaniyati va ijro intizomiga rioya etilishi uchun mas'ul
		2. Solo, duet yoki guruh shaklidagi chiqishlarda belgilangan sahna vazifalarini mustaqil va ongli ravishda bajaradi
		3. Repetitsiya va sahna jarayonida xoreograf ko'rsatmalarini to'g'ri va o'z vaqtida amalga oshirish uchun javob beradi
		Mehnat harakatlari:
		1. Xoreograf tomonidan belgilangan raqs kompozitsiyasi va sahna rejalarini o'zlashtirish
		2. Repetitsiya jarayonida raqs elementlari va harakat ketma-ketligini aniq va to'g'ri bajarish
		3. Xoreograf ko'rsatmalariga muvofiq harakatlarni texnik va badiiy jihatdan tuzatish va takomillashtirish
		4. Sahna chiqishiga tayyorgarlik jarayonida belgilangan joylashuvlar va o'tishlarni mashq qilish
		5. Repetitsiya intizomiga rioya qilgan holda jamoa bilan uyg'un va sinxron ishlash
F2.5 — Raqs kompozitsiyalarini sahnaga tayyorlash va repetitsiya jarayonlarida ishtirok etish	F2.01.5 — Xoreograf ko'rsatmalariga muvofiq raqs elementlarini o'rganish va takomillashtirish	Ko'nikma:
		Raqs kompozitsiyasini eslab qolish, sahna rejalariga mos harakat qilish, chiqishga tayyorgarlikni amalga oshirish
		Raqs elementlarini tez o'zlashtirish, texnik xatolarni tuzatish, harakatlarni aniq bajarish
		Og'zaki va amaliy ko'rsatmalarni to'g'ri tushunish, ularni harakatlarda aniq aks ettirish
		Jamoa bilan muvofiq harakat qilish, repetitsiya jarayonida intizomni saqlash, umumiy ijroga moslashish
		O'z harakatlarini nazorat qilish, yuklamani to'g'ri taqsimlash, barqaror ijrochilikni ta'minlash
		Bilim:
		Raqs kompozitsiyasi tuzilishi, sahna joylashuvi va o'tishlar, repetitsiya jarayonlarini tashkil etish asoslari

		Estrada raqsi texnikasi, asosiy va murakkab raqs elementlari, harakatlar ketma-ketligi Xoreografik terminologiya, sahna ko'rsatmalari va belgilar Jamoaviy ijro tamoyillari, sahnadagi sinxronlik va uyg'unlik qoidalari Sahna oldi tayyorgarligi, jismoniy holatni saqlash, repetitsiya xavfsizligi qoidalari
	F2.02.5 — Repetitsiya jarayonida harakatlar uyg'unligini, aniq ritmni va dramaturgik izchillikni saqlash	Mehnat harakatlari: 1. Repetitsiya davomida raqs harakatlarini belgilangan ritm va tempga qat'iy rioya qilgan holda bajarish 2. Harakatlar ketma-ketligini sahna dramaturgiyasiga mos ravishda uzluksiz va mantiqiy amalga oshirish 3. Jamoa a'zolari bilan sinxronlikni saqlab, umumiy uyg'unlikni ta'minlash 4. O'tishlar va pozitsiya almashuvlarini aniqlik bilan bajarish orqali kompozitsion izchillikni saqlash 5. Repetitsiya jarayonida aniqlangan xatolarni tahlil qilib, ularni tuzatish ustida ishlash Ko'nikma: Ritmni aniq his qilish va harakatlarni musiqaga moslashtirish Harakatlar ketma-ketligini izchil va uzluksiz bajarish Jamoa bilan uyg'un va sinxron ishlash O'z ijrosini tahlil qilish va xatolarni bartaraf etish Bilim: Musiqqa ritmi, tempi va o'lchovlari Raqs dramaturgiyasi va sahna kompozitsiyasi asoslari Jamoaviy ijro va sinxron harakat qoidalari Repetitsiya jarayonlarini tashkil etish tamoyillari
	F2.03.5 — Sahnaga chiqish oldidan texnik tayyorgarlik, jamoa bilan muvofiqlik va sinxronlikni ta'minlash	Mehnat harakatlari: 1. Sahnaga chiqishdan oldin raqs harakatlari, joylashuv va o'tishlarni texnik jihatdan qayta ko'zdan kechirish 2. Musiqqa, yorug'lik va sahna texnikasi bilan bog'liq sharoitlarga moslashish 3. Jamoa a'zolari bilan joylashuv, boshlanish nuqtalari va harakat ketma-ketligini kelishib olish 4. Sahnaga chiqish oldidan sinxronlikni ta'minlash maqsadida qisqa mashqlar va muvofiqlashtiruvchi takrorlar bajarish 5. Texnik yoki tashkiliy o'zgarishlarga tezkor moslashib, sahna chiqishiga tayyor holatni saqlash Ko'nikma: Texnik sharoitlarga tez moslashish Jamoa bilan muvofiq va sinxron harakat qilish O'z harakatlarini nazorat qilish va barqaror ijroni ta'minlash Sahnaga chiqish oldidan tezkor tayyorgarlikni amalga oshirish

		Bilim:
		Sahna texnikasi asoslari (yorug'lik, ovoz, makon)
		Raqs kompozitsiyasining texnik talablari va sahna joylashuvi
		Jamoaviy chiqishlarda muvofiqlik va sinxronlik qoidalari
		Sahnaga chiqish oldi tayyorgarligi tartibi
F3.5 — Sahnadagi obrazni yaratish va ijodiy ko'nikmalarni rivojlantirish	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Sahnaga chiqish oldidan shaxsiy texnik tayyorgarligi, jismoniy holati va tashqi ko'rinishining belgilangan talablarga muvofiqligi uchun mas'ul
		2. Jamoa bilan muvofiqlik va sinxronlikni ta'minlash jarayonida o'z harakatlarini mustaqil ravishda nazorat qiladi va umumiy ijroga moslashtiradi
		3. Xoreograf va sahna rahbarining ko'rsatmalariga muvofiq sahna chiqishiga tayyor holatda bo'lish uchun javob beradi
	F3.01.5 — Har bir chiqish uchun mos obraz, xarakter va mimik ifodalar tizimini ishlab chiqish	Mehnat harakatlari:
		1. Chiqish mavzusi, musiqiy asar va sahna g'oyasini tahlil qilib, sahnadagi obraz konsepsiyasini aniqlash
		2. Obrazga mos xarakter, xatti-harakat va mimik ifodalar tizimini shakllantirish
		3. Harakatlar, mimika va plastikani yagona badiiy obrazga bo'ysundirib uyg'unlashtirish
		4. Sahna kiyimi, rekvizit va tashqi ko'rinish elementlarini obraz talablari bilan muvofiqlashtirish
		5. Ijro jarayonida obrazning izchilligini saqlab, badiiy ifodani mustahkamlash
		Ko'nikma:
		Obraz konsepsiyasini ishlab chiqish, sahna g'oyasini harakatlar orqali ifodalash
		Mimik ifodalarni boshqarish, xarakterga mos emotsiyalarni aniq ifodalash
		Harakatlar va plastikani yagona obrazga uyg'unlashtirish, sahnada badiiy izchillikni saqlash
		Kostyum va rekvizitdan obrazni kuchaytirish uchun samarali foydalanish
		Ijodiy yondashuvni qo'llash, obrazni ijro jarayonida boyitish va rivojlantirish
		Bilim:
		Sahna obrazi tushunchasi, badiiy obraz yaratish qonuniyatlari, estrada raqs san'ati estetikasi
		Mimika va pantomima asoslari, yuz ifodalari va emotsiyalar tizimi, sahna psixologiyasi
		Tana plastikasining ifodaviy imkoniyatlari, harakat va obraz o'rtasidagi badiiy bog'liqlik
		Sahna kostyumi, rekvizit va tashqi ko'rinishning obraz yaratishdagi roli
		Ijodiy jarayonlar, improvizatsiya asoslari, badiiy izlanish usullari

	F3.02.5 — Kostyum, grim va rekvizitlar bilan ishlash orqali obrazning badiiy yaxlitligini ta'minlash	Mehnat harakatlari: 1. Sahna chiqishi uchun belgilangan kostyum, grim va rekvizitlarning obrazga mosligini tahlil qilish 2. Kostyum va rekvizitlar bilan harakatlarni texnik va badiiy jihatdan mashq qilish 3. Grim va tashqi ko'rinishni sahna yoritilishi hamda tomoshabin masofasiga moslashtirish. 4. Chiqish jarayonida kostyum va rekvizitlardan xavfsiz va estetik tarzda foydalanish 5. Obraz yaxlitligini saqlash maqsadida tashqi ko'rinish va harakat uyg'unligini nazorat qilish Ko'nikma: Kostyum va grimni obrazga mos tanlash va qo'llash Rekvizitlar bilan sahnada erkin va ishonchli harakat qilish Tashqi ko'rinish orqali obrazni kuchaytirish Sahna sharoitida badiiy yaxlitlikni saqlash Bilim: Sahna kostyumi, grim va rekvizitlarning badiiy ifodadagi o'rni Sahna yoritilishi va tashqi ko'rinish o'rtasidagi bog'liqlik Rekvizitlar bilan ishlashda xavfsizlik qoidalari Estrada chiqishlarida tashqi ko'rinish talablari
		Mehnat harakatlari: 1. Zamonaviy va an'anaviy estrada raqs yo'nalishlarini o'rganish va tahlil qilish 2. Yangi raqs texnikalari va harakat shakllarini repetitsiya jarayonida amaliy o'zlashtirish 3. O'z ijrochilik imkoniyatlarini baholab, ijodiy rivojlanish yo'nalishlarini belgilash 4. O'zlashtirilgan yangi uslublarni sahna chiqishlarida sinovdan o'tkazish 5. Ijodiy tajribani kengaytirish maqsadida trening, mahorat darslari va seminar-treninglarda ishtirok etish Ko'nikma: Yangi raqs uslublarini tez o'zlashtirish Harakat texnikalarini moslashtirish va ijroga tatbiq etish O'z ijrosini tahlil qilish va baholash Ijodiy yondashuv va improvizatsiya elementlaridan foydalanish Bilim: Estrada raqsining zamonaviy va klassik uslublari Yangi raqs texnikalari va harakat shakllarining asoslari Ijodiy rivojlanish va o'z-o'zini takomillashtirish tamoyillari Repetitsiya va mashg'ulot metodlari
	Mas'uliyat mustaqillik va	1. Shaxsiy ijodiy qobiliyatini rivojlantirish, yangi uslublar va raqs texnikalarini o'zlashtirish jarayonida mustaqil harakat qiladi va natijalari uchun mas'ul

		2.Repetitsiya va mashg'ulotlarda yangi texnikalarni amaliy qo'llash va to'g'ri o'zlashtirilishini ta'minlaydi
		3.O'z ijodiy ishini tahlil qilib, takomillashtirish va yangi ijodiy yechimlar ishlab chiqish uchun javobgar
Texnik va/yoki texnologik talab		Sahna chiqishlari uchun professional audio tizim (mikrofonlar, kolonkalar, musiqani ijro etish qurilmalari) Sahna yoritish tizimi (spotlight, rangli lampalar, effektli yoritish) Raqs studiyasi yoki sahna maydoni, yassi va silliq pollar (plint, parket, Marley pol) Repetitsiya va chiqishlarda raqs elementlarini sinxronlashtirish uchun sahna monitorlari, proyektor yoki qo'shimcha vizual texnika

V. Kasbiy standartning texnik ma'lumotlari

5.3 Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to'g'risida ma'lumot

T/R	Ishlab chiquvchi to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1	Madaniyat vazirligi Ta'lim sohasini muvofiqlashtirish bo'limi, Kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha bosh mutaxassis	A.Turopxo'jayev
2	"Madaniyat ta'limi markazi" davlat muassasasi bosh mutaxassisi	Sh.Djo'rayev
3	Namangan ixtisoslashtirilgan san'at maktabi o'qituvchisi	N.Ubayev
4	Qarshi ixtisoslashtirilgan san'at maktabi direktor o'rinbosari	B.Namozov
5	R.Glier nomidagi Respublika ixtisoslashtirilgan musiqa maktabi direktor o'rinbosari	U.Azizov